SPRAWOZDANIE

DYREKCYI C. K. GIMNAZYUM IV. WE LWOWIE

ZA ROK SZKOLNY

1916/17.

WE LWOWIE — 1917.
NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO.
Z DRUKARNI I LITOGRAFII PILLER-NEUMANNA.

SPRAWOZDANIE

DYREKCYI C. K. GIMNAZYUM IV. WE LWOWIE

ZA ROK SZKOLNY

1916/17.

WE LWOWIE — 1917.
NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO.
Z DRUKARNI I LITOGRAFII PILLER-NEUMANNA.

1916-1917.

Okres czasu, zaznaczony cyframi nagłówka, z rzędu trzeci rok wojny, zapisał się wielkiemi zdarzeniami, które odbiły się i na życiu szkoły.

Największem zdarzeniem państwowem była zmiana tronu: Sędziwy Monarcha, który dzierżył rządy przez lat 68, zamknął powieki na sen wieczny, — władztwo Domu Habsbursko-lotaryńskiego i ster państwa ujął w swe ręce młody Dziedzic i Spadkobierca praw panującego. Ten przełom dziejowy w życiu ludów Monarchii austryacko-węgierskiej znalazł właściwy oddźwięk w życiu tutejszego Zakładu. Na wstrząsającą wiadomość o zgonie Cesarza Franciszka Józefa I. przerwano naukę 22. listopada, a na zarządzenie c. k. Rady Szkolnej krajowej zawieszono ją ponownie przez 23. i 24. listopada. W dniu pogrzebu 30. listopada urządzono nabożeństwo żałobne w kościele św. Maryi Magdaleny i cerkwi Przemienienia Pańskiego, dla uczniów zaś wyznania mojżeszowego w synagodze postępowej. Po nabożeństwie, któremu we wszystkich świątyniach nadano obrzędową cechę niezwykłej uroczystości, zebrali się uczniowie przy komplecie Grona nauczycielskiego w przybranej żałobnie auli gimnazyum Franciszka Józefa na żałobną manifestacyę.

Dyrektor Zakładu w dłuższem przemówieniu podniósł wielkie cnoty zmarłego Monarchy, odzwierciedlone w mądrych i sprawiedliwych czynach długoletniego panowania, któ-

rego przewodnią myślą było dobro podległych Jego berłu ludów. Tych wielkodusznych uczuć dowody zbierał i nasz kraj we wszystkich dziedzinach swego życia, a przedewszystkiem na polu szkolnictwa. Szkolnictwo średnie, oparte o wydany w początku rządów cesarza Franciszka Józefa I. znakomity „Zarys organizacyjny“, z uzyskaniem swobód językowych zakwitło bujnem życiem i wzrosło w pokaźną i u nas liczbę zakładów średnich z uwzględnieniem potrzeb obu narodowości, kraj nasz zamieszkujący. Za parokrotnej bytności w Galicyi życzliwe oko Monarchy wglądało i w warunki, w jakich szkoła pracuje.

Rok 1894. pamiętny cesarskiemi odwiedzinami stolicy, zapisał się trwale w historyi naszego Zakładu. W jego mury raczył najmiłościwiej zawitać dobrotliwy Monarcha, a przebieg przyjęcia Dostojnego Gościa uwieczniła kronika szkolna.

Jako ostatni nadzwyczajny akt troskliwości o nasz naród i nasz kraj świadczyć będzie po wszystkie czasy manifest z 5. listopada, którym zmarły Cesarz wpisał nas na kartę historyi, a dzielnicy tutejszej przyznał prawo do samoistnego rozwoju.

Znaczenie panowania Cesarza Franciszka Józefa I. na tle dziejowem przedstawił w zwięzłym a z wielką siłą argumentacyi wypowiedzianym odczycie prof. Władysław Kucharski.

Zdarzeniem, które targnęło do głębi zbiorową duszą polską, była proklamacya Państwa polskiego. Co w długim szeregu lat było troską, wysiłkiem i serdecznym a nieraz i krwawym trudem ojców, marzeniem poetów i treścią nieukojonych tęsknot narodu, to w łunie pożogi wojennej pod zwycięskim znakiem potężnych Monarchów zjawiło się jako rzeczywistość, którą danem było oglądać oczyma naszemu pokoleniu. Radość przeszła wszystkie zakątki ziem polskich, a ich mieszkańców nastroiła na nutę, jaka już dawno umilkła. Zadrgały nią i serca uczącej się młodzieży. Dnia 12. listopada w niebywale uroczysty sposób, obchodem, który objął wszystkie zakłady lwowskie, święciliśmy ten dzień pamiętny. Młodzież zebrana w swoich budynkach szkolnych, podążyła pod przewodnictwem Gron nauczycielskich do bazyliki archikatedralnej, by tam wspólnie uczestniczyć w dziękczynnem nabożeństwie, odprawionem dla niej przez ks. Infułata Dr. Zajchowskiego i wysłuchać kazania znanego kaznodziei ks. kan. Dzię-

dzielewicza. Imponujący przedstawiała widok świątynia, wypełniona po brzegi przez samą młodzież, której myśli i uczucia równym uderzały rytmem. W ten akord wchodziło drgnienie serc młodzieży naszego Zakładu. Dwa dni przedtem młodzież uczestniczyła w pochodzie, który z kopca Unii Lubelskiej, po mszy św. polowej ruszył pod pomnik Mickiewicza.

Wielkiej chwili wskrzeszenia Państwa polskiego dożył, lecz jej rozwinięcia się nie przeżył największy pisarz polski doby obecnej Henryk Sienkiewicz.

Radość z odzyskanego bytu państwowego w 10 dni zamącił zgon tego, który genialną twórczością krzepił naród wiarą w przyszłość i donośnie dzwonił na tą uroczystą godzinę, która dla Polski teraz wybić miała. To też śmierć jego żałobnem echem odbiła się wszędzie i okryła kirem smutku wszystko, co polskiem z dumą się mieni. Uczuciem żalu wtargnęło i do murów szkoły, która płodami jego ducha od długiego szeregu lat karmi się i wychowuje. Hołd Zmarłemu oddały wspólnie wszystkie zakłady naukowe lwowskie w dniu 15. grudnia. W dniu tym, wolnym od nauki, zgromadziła się młodzież w gmachu gimnazyum Franciszka Józefa, skąd wraz z Gronem nauczycielskiem udała się do katedry na wspólne dla wszystkich zakładów nabożeństwo żałobne, celebrowane przez ks. infułata Dr. Zajchowskiego, podczas którego ks. kan. Dziędzielewicz podniosłem wspomnieniem uczcił całą działalność Sienkiewicza w służbie narodowej. W ciągu miesiąca, który dzielił dzień zgonu od dnia tego nabożeństwa, na godzinach języka polskiego wracało raz po raz imię Sienkiewicza i wdrażało w umysły młode wrażliwość na czar tego imienia, które rozsławiło nas daleko i przypomniało światu, jakimi byliśmy i jakimi być chcemy.

Poza temi zdarzeniami, które hukiem grzmotu przeszły nad naszą głową, potoczyło się życie szkolne zwykłymi toraml, które notuje „Kronika“. Przez nowe zarządzenia c. k. Rady Szkolnej krajowej, w których na swojem miejscu wspomina sprawozdanie, nabrało ono intenzywności na wewnątrz, a i w zadaniach wychowawczych pogłębiło cele, które spełnić powinien zakład naukowy, mający na pamięci to, co mówił do siebie ów filozof na tronie imperatorów rzymskich: *„ὅρα, μὴ ἀποκαισαρωθῇς“*.

Te nowe drogi obok linii programowej liczą się z ukształtowaniem się stosunków, wywołanych wojną. Kierunek im daje troska o podniesienie poziomu naukowego, o zdrowie moralne i fizyczne młodzieży. Ochrona przed zboczeniami każe naczelnej Władzy szkolnej wskazać przez najbardziej powołane głosy naszych powag lekarskich i za zgodą rodziców na niebezpieczeństwo grożące wiekowi młodemu w takiej jak dzisiaj chwili. Ratunkiem wśród gospodarczych trudności, które wytworzyła wojna, staje się pomoc c. k. Komendy miasta i miejskiego Urzędu aprowizacyjnego, broniąc młode organizmy przed niedostatkiem, na które uboższe rodziny były narażone. Przy podawaniu posiłków, w kuchniach wojennych usłużna gotowość komitetowych pań, a w obrębie szkoły prawdziwie macierzyńska dobroć naszych „Matek“, odejmowała gorzki posmak darowizny. Szkoła stała się Arystofanesowskiem *φροντιστήριον*, miejscem troski o dobro młodzieży, terenem na którym spotkały się Władze szkolne, instytucye wojskowe i społeczne.

Z budynku własnego i w tym roku Zakład nie korzystał. Mieścił się w nim nadal szpital rezerwowy Nr. 3/7, który zamienił się od marca 1917 w szpital polowy Nr. 513. Skazani byliśmy znowu na gościnność gimnazyum Franciszka Józefa, gdzie odbywała się nauka po południu. Przed nabożeństwami, które odprawiały się w niedzielę i święta w kościele św. Maryi Magdaleny, gromadzili się uczniowie w budynku szkoły św. Maryi Magdaleny, dzięki łaskawej uprzejmości pani Dyrektorki szkoły, która już i w roku przeszłym użyczała nam chętnie schronienia w swoim zakładzie. Uczniowie obrządku grecko-katolickiego mieli swą egzortę w jednej z sal gimnazyum akademickiego, zakładu najbliższego cerkwi Przemienienia Pańskiego, gdzie słuchali nabożeństw.

Współudział Zakładu w wojnie światowej.

Trzeci rok wielkiej wojny, w której stolica kraju zdobyła sobie osobną, zaszczytną kartę, nie pozostał bez wybitnego wpływu na tok życia szkoły, a w szczególności naszego Zakładu.

Dla celów wojskowych trzeba było oddać w tym roku sprawozdawczym — podobnie jak w roku ubiegłym — własny gmach szkolny, w którym mieścił się do marca 1917 r. rezerwowy, ruchomy szpital Nr. 3/7, a później szpital polowy Nr. 513. wraz z polową pracownią bakteorologiczną Nr. 84., z urządzeniami röntgenowskiemi i t. p. Z rozszerzaniem się potrzeb szpitala zcieśniały się gabinety i dawniej już niedostępne dla użytku szkoły. Zbiory naukowe z tych powodów uległy zmagazynowaniu, a temsamem częściowemu zniszczeniu, którego wysokość da się ocenić dopiero po odzyskaniu budynku. Pierwszy gabinet geograficzny, wzorowo urządzony, musiał szukać przytułku w gabinecie fizykalnym; za nim na żądanie władz wojskowych trzeba było oddać do użytku zarządu szpitala fizykalną salę wykładową, jak niemniej gabinety: archeologiczny i przyrodniczy, bogato zaopatrzone i urządzone z wielkim nakładem pracy zawiadowców zbiorów.

W gabinetach tych w towarzystwie zbiorów naukowych mieszczą się obecnie mieszkania dyżurnych lekarzy i służby szpitalnej, laboratorya i składy apteczne, oraz aparaty dystylacyjne i desinfekcyjne — tak, że całe wnętrze budynku uległo zupełnemu przekształceniu. Tam, gdzie stały rzędy ławek, pełne młodzieży, dziś tłoczą się łóżka szpitalne; w kancelaryi Dyrektora są stoły operacyjne. Także i sprzęty szkolne oraz dawne urządzenia budynku, celowo dla użytku szkoły tworzone i przez szereg lat uzupełniane, musiały być oddane na usługi szpitala i zmieniwszy swoje przeznaczenie, usunęły się w znacznej części z pod ewidencyi Zakładu. Nawet mieszkanie tercyana zostało zamienione na desinfekcyjny magazyn mundurów. Tylko biblioteka nauczycielska i biblioteka dla uczniów, schowane w oddzielnem skrzydle budynku, zostały na dawnem miejscu nienaruszone, tam też mieści się od początku wojny kancelarya Dyrekcyi Zakładu mimo licznych niedogodności.

Z powodu braku własnego budynku podobnie jak w roku szkolnym 1915/16, trzeba było korzystać z gościnności gimnazyum Franciszka Józefa i odbywać naukę w godzinach popołudniowych, porą zimową od godziny 2 do 6, w lecie od 3 do 7-ej. Godziny nauki musiały wskutek tego uledz skróceniu (45 minut), a z planu lekcyjnego musiano wyeliminować obowiązkową naukę rysunków w klasach niższych i zrezygnować

z nauki przedmiotów nadobowiązkowych, które w przedwojennych czasach licznie były frekwentowane przez uczniów i rozszerzały ich wykształcenie. Obowiązkowa nauka gimnastyki odbywała się w adaptowanej sali gtmnastycznej internatu im. G. Piramowicza w zmniejszonej ilości godzin za osobnym czynszem najmu; naukę śpiewu uprawiano dorywczo, a kółka naukowe i warsztaty szkolne musiały być wykreślone z programu zajęć młodzieży. Tylko nabożeństwa szkolne odbywały się — jak przed wojną — w kościele parafialnym św. Maryi Magdaleny, utrzymując związek szkoły z dzielnicą miasta, z której rekrutuje się młodzież Zakładu.

Poważny uszczerbek dla celów wojennych ponosi też skład grona nauczycielskiego.

A) W czynnej służbie od chwili mobilizacyi pozostają nadal:

1. Friedberg Wilhelm, dr. filoz,, profesor w VIII randze, obecnie w Samborze jako starszy oficyał intendantury wojskowej, odznaczony złotym medalem zasługi za waleczność.

2. Józefik Andrzej, egzam. zastępca nauczyciela, przynależny do rezerwy uzupełniającej, po złożeniu w r. 1916 egzaminu rachunkowego z dniem 1. maja 1917 mianowany porucznikiem rachunkowym przy „Feldtransportleitung Nro. 1.“ w Krakowie.

3. Łukasiewicz Antoni, profesor w VIII randze, który rozpoczął służbę wojskową w rezerwie uzupełniającej i po odbyciu licznych kampanii na trzech frontach mianowany chorążym 6-ego p. p.

4. Strutyński Kazimierz, profesor w VIII. randze, odznaczony „signum laudis“, obecnie nadporucznik w Nagyszöllös na Węgrzech przy „Sanitäts-Felddepot Nr. 8.“

5. Strycharski Ignacy, profesor, zrazu chorąży zajęty przy zarządzie szpitali Nr. 2. we Lwowie, w Sączu i w Maryańskich Górach, obecnie porucznik przy cenzurze wiedeńskiej.

6. Szczepański Jan, profesor w VIII. randze, nadporucznik, odznaczony „signum laudis“, zajęty w komendzie etapowej w Stryju.

B) W bieżącym roku szkolnym powołani zostali:

1. Krukiewicz Mieczysław, egzam. zastępca nauczyciela, dnia 14. mają 1917, uznany za zdolnego do służby wojskowej jako pospolitak 30. p. p., przy cenzurze w Lublinie.

2. Lichtenberg Władysław, egzam. zastępca nauczyciela, dnia 24. listopada 1916, po nieuważnieniu zwolnienia od służby wojskowej z dnia 17/8. 1915 M. A. N. 31385. przez c. i k. komendę wojskową we Lwowie rozporządzeniami z dnia 2/9 1916 M. A. N. 80671, M. A. N. 110413 Mob. i M. A. N. 114325. Mob. Jako należący do rezerwy c. k. armii jednoroczny ochotnik po odbyciu szkoły w Jägerndorfie mianowany tyt. kapralem, następnie jako plutonowy w Zamościu w 30. p. p. przeznaczony został do 2/XXIX, marsz-kompanii;

3. Wilkowicz Stanisław, zastępca nauczyciela, chorąży 30. p. p., czasowo zwolniony z powodu słabości, powołany został w maju 1917.

C) Jako jeńcy wojenni:

1. Koczwara Jan, egzam. zastępca nauczyciela, jako chorąży 30. p. p., dostał się do niewoli włoskiej i przebywa w Cortemaggiore.

2. Polański Orest, egzam. zastępca nauczyciela, dostał się do niewoli rosyjskiej z załogą przemyską dnia 22. marca 1915. i przebywa w Taszkencie.

D) Nieznany z miejsca pobytu:

Waltenberger Antoni, nauczyciel, na początku wojny chorąży pospolitego ruszenia w twierdzy przemyskiej.

Tak więc dwunastu członków grona nauczycielskiego przywdziało mundur wojskowy, aby spełnić swój obowiązek w różnych rodzajach broni i na różnych stanowiskach, a oprócz tego nie pełnią obowiązków nauczycielskich Dr. Piasecki Eugeniusz, nauczyciel gimnastyki i egzaminowani zastępcy nauczycieli: Dr. Mejbaum Wacław i Silnicki Tadeusz, znajdując się poza linią bojową na terytoryum rosyjskiem.

E) *Z* dawnych członków grona służą przy wojsku:

Majerski Stanisław, nadporucznik oddziału pospolitaków, komp. 1/175, odznaczony „signum laudis“ i Zwilling-Łoziński Emanuel, porucznik 30. p. p., odznaczony srebrnym medalem waleczności 1 kl., od sierpnia 1915 na froncie włoskim.

Także uczniowie w wieku popisowym uznani za zdolnych do służby wojskowej, opuścić musieli szkołę, aby zaciągnąć się w szeregi armii. Dnia 10. marca 1917. odeszli:

z kl. V. Katz Marek	z kl. VII. Pilawski Roman
z kl. VI. b. Bendel Artur	z kl. VIII. Adamczyk Stanisław
„ „ „ Kleinknopf Edward	„ „ Choryłko Jan
„ „ „ Kruszyński Stanisław	„ „ Dzielski Stanisław
z kl. VII. Hautz Jan	„ „ Jedliński Jacek
„ „ Mecherzyński Władysław	„ „ Kolbe Mieczysław
„ „ Mischalek Fryderyk	„ „ Matula Ludwik

i z kl. VIII. Roszko Tadeusz.

Uczniowie ci, o ile postępy ich były dobre, otrzymali wcześniejsze świadectwa roczne na podstawie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. stycznia 1917. L. 2962., inni w ciągu 2. półrocza po uzyskania stosownych urlopów uzupełniali egzamin. Uczniowie klasy najwyższej dopuszczeni byli dnia 7. marca do wcześniejszego egzaminu dojrzałości z ulgami, przysługującemi kandydatom wojskowym.

Dobrowolnie zaciągnęli się do Legionów polskich:

z kl. V. Rucki Włodzimierz (10/2)	z kl. VI. b. Jaszcz Tadeusz (10/1)
„ „ Słowikowski Emil (2/1)	z kl. VII. Berenhaut Emil (20/1)

Zastosowano do nich te same przepisy, jak do uczniów powołanych do służby w c. i k. armii i obronie krajowej.

Z powodu poborów wojskowych, gdy wielu uczniów od lat trzech staje pod bronią i przerywa studya gimnazyalne, na mocy specyalnych rozporządzeń ministeryalnych i zezwoleń c. k. Rady Szkolnej krajowej wielu kandydatów wojskowych uzupełniało swoje studya po czterotygodniowym pobycie w szkole. Byli to przeważnie dawni uczniowie gimnazyum IV. lub uczniowie z miejscowości ewakuowanych, w których nauka została przerwana skutkiem działań wojennych.

Za rok 1915/16 otrzymali świadectwa roczne następujący kandydaci wojskowi:

Klasa:	Data egzaminu:	Nazwisko i imię kandydata:
Va	19/5 1917	Ananiewicz Władysław
Va	24/8 1916	Monné Kazimierz
Va	5/9 1916	Sochocki Adam
Vb	21/12 1916	Wierzbiański Emil
VIa	24/9 1916	Friedhofer Józef
VIa	17/3 1917	Kocowski Zdzisław
VIa	13/1 1917	Nadżóga Alfred

Klasa:	Data egzaminu:	Nazwisko i imię kandydata:
VIa	2/5 1917	Ślepecki Eugeniusz
VIb	15/5 1917	Dicker Emanuel
VIb	16/6 1917	Dudziński Piotr
VIb	3/2 1917	Kulczycki Kazimierz
VII	22/6 1917	Czabański Antoni
VII	28/9 1916	Franta Stanisław
VII	26/4 1917	Jezierski Włodzimierz
VII	21|12 1916	Pichler Maryan
VII	18|12 1916	Prychidko Bazyli
VII	18|5 1917	Służański Henryk
VII	27|3 1917	Witkiewicz Adam

Oprócz tych egzaminów za rok 1915/'16 w miarę zgłaszania się kandydatów za r. 1916/17 dopuszczono ich do wcześniejszych egzaminów z materyału naukowego poszczególnych klas lub do wojennego egzaminu dojrzałości, z ulgami przyznanemi osobnemi rozporządzeniami ministeryalnemi.[1]) Coraz to inni otrzymawszy chwilowy urlop od władz wojskowych, przesuwali się przez Zakład, tak, że polowy mundur wojskowy mięszał się ciągle z granatowym mundurkiem szkolnym, wybijając wojenne piętno nawet na zewnętrzny zespół uczniów i zmieniając fizyognomię klas, zwłaszcza wyższych.

Ale nietylko uczniowie, których wiązał z Zakładem interes egzaminów, utrzymywali łączność ze szkołą. Także wielu uczniów dawniejszych donosiło o swoich losach żołnierskiego życia i pozwoliło w ten sposób uzupełnić kronikę wojenną IV. gimnazyum. Zastęp tych uczniów, zwiększany każdym nowym zaciągiem, powiększa się ustawicznie. W r. szk. 1916/17. otrzymała Dyrekcya wiadomości o następujących wychowankach swego Zakładu:

Adamczyk Stanisław, woj. abituryent z r. 1916/17, jest w szkole artylerzyckiej połączonych bateryi uzupełniających Nr. 26, 43 i 46 w Ołomuńcu.

Ananiewicz Władysław, pryw. uczeń kl. VI., były uczeń gimnazyum kołomyjskiego z r. 1913/14, od r. 1915 służy w Legionach polskich w II. p. ułanów.

---

[1]) Obacz: Wynik egzaminów dojrzałości i wykaz imienny uczniów.

Aschenberg Włodzimierz, ekst. abituryent z r. 1916|17, jest sierżantem przy 19 p. obr. kraj.

Balas Fryderyk, woj. abituryent z r. 1915|16, służy jako jednoroczny ochotnik, plutonowy przy 41 p. p. w III XXVII. marsz-kompanii na froncie włoskim.

Ball Ignacy, uczeń kl. VII. z r. 1911, pełni służbę jako gefreiter przy 55 p. p. pospolitego ruszenia, w 2 komp.

Barłog Witold, woj. abituryent z r. 1915|16., należy jako jednoroczny ochotnik do 55 p. p. do 6. komp. uzupełn.

Berber Herman, woj. abituryent z r. 1916|17, jednoroczny ochotnik jest zajęty w szpitalu koni Nr. 6. sekc. III.

Berenhaut Emil, uczeń kl. VII. z r. 1916|17 służy ponownie w Legionach polskich w 5 p. p.

Bereźnicki Karol, b. uczeń tutejszego Zakładu z lat 1903—1911, służy przy wojsku od chwili mobilizacyi. Po skończeniu szkoły oficerskiej 15|1. 1915 odbył kampanię karpacką w randze chorążego, następnie był nad Styrem. Od sierpnia 1916 jako podporucznik 55 p. p. przebywa na froncie nad Soczą i bierze udział w IX. i X. ofenzywie. Odznaczony srebrnym medalem waleczności 1 kl. i wojskowym krzyżem zasługi 3 kl.

Borysławski Fryderyk, uczeń kl. III. r. 1913|14., od początku wojny służy w Legionach polskich, najpierw w artyleryi, następnie zaś w II. p. ułanów polskich.

Cimura Emil, pryw. uczeń kl. VI., służy w Legionach polskich.

Choryłko Józef, woj. abituryent z r. 1916|17, Legionista, służy w 8. komp. uzupełn. Nr 1.

Czabański Antoni, b. uczeń gimnazyum I. w Stanisławowie, pryw. uczeń kl. VII.; służy w Legionach polskich od kwietnia 1915 r. w 4 p. p.; brał udział w walkach nad Styrem; odznaczony srebrnym medalem waleczności 2 kl.

Czopaj Aleksander, pryw. uczeń kl. VI., służy przy 60 p. uzup.

Czyżewski Kazimierz, abituryent z r. 1916., pełni służbę przy 4 bat. strzelców polnych.

Dicker Emil, pryw. uczeń kl. VII. służy jako jednoroczny ochotnik przy 80 p. p. w 3 komp. uzupełn.

Domaszewski Adam, abituryent z r. 1907, ukończył studyum rolnicze w Krakowie i kurs handlowy we Wiedniu,

wstąpił w r. 1914 do Legionów polskich. Był w szkole podchorążych we Wiedniu, potem w wiedeńskiej delegacyi N. K N., następnie w departamencie wojskowym w Piotrkowie. W pole wyruszył z 2 pułkiem w 12 kom. na Bukowinę; następnie bierze udział w walkach na Wołyniu nad Stochodem i tam 7. listopada 1915 został wzięty do niewoli. Obecnie przebywa w gubernii zabajkalskiej.

Dzielski Stanisław, woj. abituryent, obecnie jest jednorocznym ochotnikiem przy 20 p. p. w Tarnowie.

Fastnacht Adolf, uczeń V. kl. z r. 1913 14, jest sierżantem w II. bryg. 3 p. Legionów polskich. W r. 1916 brał udział w walkach na froncie rosyjskim w okolicy Czartoryska.

Fischer Ernest, abituryent z r. 1916., po odbyciu szkoły podoficerskiej 15 p. p. jako kapral wyruszył 4|1 1917 na front pół.-zachodni; odbył też specyalny kurs dla aspirantów-oficerów.

Gerynowicz Michał, abituryent z r. 1916., służył najpierw jako sanitaryusz w Legionach polskich, a następnie przy 30 p. p. jako jednoroczny ochotnik. Choroba płuc przerwała młode jego życie dnia 24|12. 1916. Zwłoki spoczęły na cmentarzu lwowskim 16 6 1917.

Gissowski Nowina Teodor, sędzia powiat. z Nowego Sioła, abituryent z r. 1894., ur. w r. 1874. pełnił obowiązki pospolitaka przy 36 p. p. obr. kraj.

Glücker Leon, uczeń kl. VI. z r. 1913|14., zajęty jest przy kadrze w kancelaryi batalionowej w Morawskiej Ostrawie.

Dr. Grużewski Bolesław, o którym podano niektóre wiadomości w sprawozdaniu ubiegłego roku, w czerwcu 1916 jako jeniec przebywał w Omsku, a w grudniu 1916 przeniesiony został do Nowo-Nikołajewska w gubernii tomskiej.

Grużewski Mieczysław we wrześniu 1916 brał udział w walkach na Wołyniu. W marcu mianowany został naporucznikiem przy I. pułku ułanów, a w maju 1917 odznaczony bronzowym medalem i „signum laudis“.

Hautz Jan, uczeń kl. VII., należy do 88 p. p.

Hipp Jan, abituryent z r. 1912 od początku wojny przy 30 p. p., obecnie w randze porucznika, ozdobiony srebrnym medalem honorowym Czerwonego krzyża z dekoracyą wojenną.

Hipp Józef, woj. abituryent, porucznik 15 p p., pełni służbę od maja 1915.

Hołowiński Jarosław, uczeń kl. V. z r. 1913/14 służy przy 1 p. strzelców ukraińskich.

Ileczko Roman, uczeń kl. VII. z r. 1913/14 służy przy 34 p. p., 2. komp. uzupełn.

Jaszcz Tadeusz, pryw. uczeń kl. VI, służy w Legionach polskich.

Jedliński Jacek, woj. abituryent, jest przy 30 p. strzelców poln.

Jezierski Włodzimierz, pryw. uczeń kl. VII., należy do 34 p. obr. kraj. I. komp. uzupeł.

Jędrkiewicz Emanuel, abituryent z r. 1905., koncypient adwokacki, służył od września 1915 r. przy 3 p. p. Obecnie zajęty jest przy sądzie fortecznym w Krakowie w randze chorążego; odznaczony żelaznym krzyżem zasługi na wstędze medalu waleczności.

Karczmarski Franciszek, abituryent z r. 1912, służy jako porucznik przy 11 p. artyl.

Katz Marek, uczeń kl. V. służy przy 30 p. p.

Kawałek Ludwik, pryw. uczeń kl. VII., służy w 19 p. strzelców w 3 baonie, 9 kompanii pol.

Keller Maryan, pryw. uczeń kl. VI., służy w 80 p. p. w 4/XXV. marsz-kompanii.

Klus Jan, uczeń VII. z r. 1913/14., jako porucznik służy przy 18 p. strzelców w 2 komp. pol. W czerwcu r. 1916 brał udział w walkach na froncie rosyjskim i na Bukowinie. Posiada srebny medal waleczności 1. klasy, medal waleczności bronzowy i krzyż wojskowy.

Kocowski Zdzisław, były uczeń gimnazyum stanisławowskiego, pryw. uczeń klasy VI., służy jako kapral przy 35 p. p., obr. kraj.

Koch Edward, ekst. abituryent, służy jako jednoroczny ochotnik przy 30 p. p. w 5 komp. uzupełn.

Kolbe Mieczysław, woj. abituryent, jest w Krakowie, w szkole podoficerskiej przy 33 p. obr. kraj.

Kolbuszowski Władysław, abituryent z r. 1914, uczeń IV. gimnazyum od kl I. do VIII. wstąpił do Legionów polskich 6. sierpnia 1914. Zrazu służył w I. brygadzie, od

czerwca 1916 r. jest w IV. p. p. jako sierżant. Odbył całą kampanię ze swoim pułkiem.

Krzemiński Zdzisław, uczeń kl. VII., z r. 1913/14. rozpoczął służbę wojskową po złożeniu egzaminu dojrzałości we Wiedniu 12. lutego 1917. przy 30 p. strzelców polowych. Dnia 19. maja 1917 przeznaczony został do szkoły oficerskiej w Jägerndorfie.

Kulczycki Kazimierz, uczeń klasy VI. z r. 1913/14. wstąpił do Legionów 24. sierpnia 1915. Po odbyciu szkoły artylerzyckiej we Wiedniu od 26/10 1915 do 29/2 1916 pełnił służbę przy V. bateryi I. pułku i brał udział w walkach pozycyjnych nad Stochodem i Styrem od 15/3 do 7/10 1916. Obecnie jest w szpitalu obrony krajowej w Nowym Sączu.

Lewicki Adam, abituryent z r. 1914, służy w Legionach polskich jako sierżant przy IV. p. p.

Lind Leopold, abituryent z r. 1914. rozpoczął służbę wojskową w lipcu 1915 r. Po ukończeniu szkoły oficerskiej brał udział jako chorąży w walkach na froncie włoskim i odznaczony został małym srebrnym medalem waleczności. Służbę rozpoczął przy 30 p. p., obecnie zaś służy przy 22 pułku obr. krajowej.

Łysakowski Roman, woj. abituryent jest w szkole artylerzyckiej połączonych bateryi uzupełniających Nr. 26, 43 i 46 w Ołomuńcu.

Madeyski Felicyan, abituryent z r. 1910. pełni służbę wojskową od początku wojny, najpierw na froncie rosyjskim, następnie włoskim, a obecnie w Rumunii; odznaczony wielkim srebrnym medalem waleczności, „signum laudis“ i odznaką Czerwonego Krzyża.

Matula Ludwik, woj. abituryent, jednoroczny ochotnik pełni służbę przy 30 p. p. w Zamościu.

Martyklas Jan, uczeń kl. VI a. z r. 1913/14, rozpoczął służbę wojskową we wrześniu 1915 r. i brał udział we walkach na froncie włoskim, gdzie za waleczność awansował na podoficera i odznaczony został srebrnym medalem waleczności 2 klasy.

Martyniec Włodzimierz, woj. abituryent, służył najpierw przy strzelcach ruskich, obecnie jest w Legionach polskich przy VI pułku, 3 baon, 12 komp.

Mecherzyński Władysław, wstąpił do wojska jako uczeń kl. VII. w r. 1916 i przydzielony został do 24 p. artyleryi górskiej. Obecnie przebywa w Preszburgu, w szkole oficerskiej.

Monne Kazimierz, pryw. uczeń klasy VI. jest sierżantem w Legionach polskich.

Moszyński Adam, abituryent z r. 1916 rozpoczął służbę wojskową w artyleryi 30 p. Po ukończeniu szkoły oficerskiej i egzaminie praktycznym jako plutonowy aspirant na kadeta był w Karpatach na wzgórzu 1064. Tu za wykrycie bateryi nieprzyjacielskiej i stanowiska miotacza min otrzymał bronzowy medal waleczności, a 1-6 1917 został mianowany chorążym.

Nadżoga Alfred, pryw. uczeń kl. VI. z r. 1915|16, jako jednoroczny ochotnik służy przy 15 p. p. w 4|XX. marszkompanii.

Pinda Kazimierz, ekst. abituryent, sierżant 30 p. p. przy cenzurze w Lublinie.

Pichler Maryan, woj. abituryent, jako porucznik służy przy 19 Lir. w 2 komp. uzupełn. na Morawach.

Rogawski Eugeniusz, uczeń kl. VII. z r. 1913|14 służy od 2 6 1915 przy 5. p. dział polowych. Od czerwca 1916 przebywa w polu, przedzielony do rezerwy 48 p. artyl. Był najpierw na froncie besarabskim, obecnie jest nad Soczą od 25/7 1916 i bierze udział jako oficer wywiadowca w VI—IX. ofenzywie włoskiej. Odznaczony srebrnym medalem waleczności 2. klasy.

Rojek Alojzy, uczeń kl. II. z r. 1913/14. służy od początku wojny w Legionach polskich; obecnie jest sekcyjnym przy 3 p. p. w 6 komp.

Roszko Tadeusz, woj. abituryent, był w oddziale jednorocznych przy 19 p. strzelców. 1. komp. uzupełniającej w Hohenstadt, na Morawach.

Schnapp Leizor, uczeń kl. VI. z r. 1915/16. służy przy 36 p. obr. kraj. 4 komp. uzupełn.

Sedlaczek Franciszek, abituryent z r. 1913. służy jako porucznik przy 9 p. p.

Seliger Izak, woj. abituryent, służy przy 19 p. obr. kraj., 3 komp. uzupełn.

Siciński Kazimierz, woj. abituryent, jest przy 30 p. p.; zajęty przy cenzurze w Lublinie.

Skrypka Mikołaj, uczeń IV gimnazyum w latach 1896—1899, służy od 1/8 1914 jako rezerw. por. rachunkowy I klasy i odznaczony żelaznym krzyżem zasługi z koroną na wstędze medalu waleczności; w polu był od 26|9 do 14|11 1914 i od 31|12 1915 do obecnej chwili.

Słowikowski Emil, uczeń kl. V., służy w Legionach polskich przy 4. p. p. I baon, 3 komp. rekrut.

Służański Henryk, pryw. uczeń kl. VII., jest przy 30 p. p. I|26 marszkompanii.

Staszków Marcin, abituryent z r. 1916, służy jako starszy żołnierz przy 15 p. p.

Strowski Maryan, uczeń kl. VI. z r. 1913|14. jednoroczny ochotnik w szkole wojskowej w Cylei.

Szczerba Tadeusz, ekst. abit. r. 1915., jednor. ochot. przy 15 p. p., 4 komp. uzupełn. jest na Węgrzech w Szent-Peterszeg.

Szkodziński Józef, uczeń kl. VI. z r. 1913|14. służy w Legionach przy I. pułku 1. bryg.

Szpon Tadeusz, pryw. uczeń kl. VII. z r. 1915|16, pełni służbę przy ciężkiej artyleryi polowej 45 p.

Szumański Mieczysław, uczeń kl. VII. z r. 1913|14, służy w Legionach polskich jako plutonowy w 2 p. p.; zajęty w kancelaryi rachunkowej w Zambrowie.

Ścigalski Bronisław, uczeń kl. VII. z r. 1913|14, służył w c. k. armii przy 35 p. p. i na froncie włoskim jako porucznik dostał się do niewoli.

Ślepecki Eugeniusz, pryw. uczeń kl. VI., służy w Legionach polskich w IV. p. p., 8 komp. II. baon.

Turczyn Ludwik, uczeń kl. VI. b. z r. 1915|16., służy jako jednoroczny ochotnik przy 15 p. p. w 1. komp. uzupełniającej.

Watzke Edward, pryw. uczeń kl. VI., jako starszy żołnierz służy przy 94. p. p. w 4 komp. pol.

Wencek Bojomir, abituryent z r. 1915|16 jako jednoroczny ochotnik jest przy 36 p. p.

Wierzbiański Emil, woj. uczeń kl. VI. w Legionach w I p. ułanów.

Witkiewicz Adam, uczeń kl. VII. służy, w artyleryi Legionów polskich w I pułku, przy 1. bateryi.

Zacharków Bazyli, uczeń kl. V. a, z r. 1913|14 przynależy do 58 p. p, najpierw do 3. komp. uzupełniającej, następnie do 4 marszkompanii.

Zych Stefan, uczeń kl. IV. w r. 1913|14. pełni służbę w Legionach polskich.

Długi ten szereg nazwisk uczniów IV. gimnazyum nie jest jeszcze zupełny, nie wszyscy bowiem dawniejsi wychowankowie Zakładu odpowiedzieli na wezwanie Dyrekcyi i nie zgłosili dat, któreby oświetliły ich współudział w wojnie światowej.

Lista strat powiększyła się w roku szkolnym 1916/17 nazwiskiem jednego ucznia Zakładu:

† **Kral Jarosław,** urodzony 13. marca 1898 r. w Bóbrce, który w r. 1914 jako uczeń III. kl. gimn. zaciągnął się do Legionów polskich i najpierw służył w 1 pułku piechoty, następnie zaś w oddziele karabinów maszynowych, jako komendant oddziału zginął koło Kołek dnia 8. lipca 1916 r.

Po za tem nazwiskiem doszły do Zakładu żałobne wieści o innych jeszcze stratach; ponieważ jednak wieści te nie są należycie sprawdzone, dopiero później wejdą do sprawozdania. Nazwiska poległych znajdą się na pamiątkowej tablicy Zakładu, która przekaże pamięci potomnych tych, co legli na polu chwały i użyźnili krwią swoją młodą ojczystą ziemię pod nowe, lepsze jutro dla ojczyzny, bo z myślą o niej poszli — często dobrowoinie do szeregów armii państwowej lub stanęli pod znakiem białego orła.

Pamięci tej towarzyszy szczery żal Zakładu po doznanej stracie.

Utrudnione stosunki aprowizacyjne w stolicy kraju spowodowały niedostateczne odżywianie się uboższej młodzieży szkolnej, a temsamem uruchomiły ofiarność publiczną, a Komendę miasta i Zarząd Lwowa nakłoniły do specyalnej opieki nad młodzieżą. Z tego wysoko pojętego obowiązku społecznego generał-majora Franciszka Rimla von Altrosenburg, i miejskiego Urzędu aprowizacyjnego, na którego czele stanął wiceprezydent Dr. Filip Schleicher, zrodziła się obok innych instytucyi dobroczynnych Kuchnia wojenna dla uczniów lwowskich i rozdawnictwo śniadań lub podwieczorków bardziej potrzebującym. Z tego dobro-

dziejstwa korzystała też młodzież naszego Zakładu; mianowicie w kuchni wojennej przy ul. Senatorskiej w Domu akademickim, przeniesionej 15. maja b. r. do hotelu Metropol, otrzymywało od 22. kwietnia po koniec czerwca 1917 bezpłatne obiady 47 uczniów, podwieczorków zaś, złożonych z herbaty i chleba z marmoladą, rozdawano dziennie 90—100 w budynku szkolnym.

Naczelny Zarząd kuchni wojennej dla uczniów i troska o fundusze oraz o artykuły żywności pozostawały wyłącznie w ręku Gen.-majora Rimla, komendanta miasta, jego więc zasługą jest pomoc, udzielana uczniom w formie bezpłatnych obiadów i jemu przypadnie w udziale wdzięczność szkoły za troskę o zdrowie młodzieży. Równocześnie uważa Dyrekcya za obowiązek podziękować imieniem młodzieży tym Paniom, które tworzyły Komitet kuchni wojennej dla uczniów i nie szczędziły wysiłków, aby się zająć organizacyą kuchni i rozdawaniem obiadów.

Na podwieczorki dostarczał miejski Urząd aprowizacyjny stosownej ilości chleba, cukru, herbaty i marmolady, dla przyrządzania jednak podwieczorków i ich rozdawnictwa, okazała się potrzeba stworzenia „Komitetu Matek“, któryby objął akcyę w swoje ręce. Z całą gotowością i ofiarnością czasu objęła przewodnictwo Komitetu Pani Eugenia Rudnicka, którą wspomagały panie: Bądzyńska, Beneszkowa, Feinowa, Feuerowa, Gritzmanowa, Hornungowa, Kleinówna, Kochowa, Kucharska, Łuczkiewiczowa, Moszczyńska, Patelska, Pazdrowa, Piątkowska, Pilchowa, Schwarzenberg-Czernowa, Sokalowa, Strzelecka, Wachtlowa, Weisówna, Waydowa i Zajączkowska.

Panie te objęły dyżury i nie skąpiły gorliwości, aby obdzielić uczniów, którym dano legitymacye, uprawniające do korzystania z podwieczorków. To też Dyrekcya składa serdeczne podziękowanie wszystkim Paniom komitetowym, a przedewszystkiem pani Rudnickiej, która codziennie kilka godzin czasu poświęcała przygotowaniu posiłku, objęła szafarstwo zapasów i przewodnictwo Komitetu. Wdzięczność uczniów i Zakładu za spełnienie dobrego uczynku niech będzie zapłatą za trud, ofiarowany kolegom ich synów lub braci.

Hasło „uprawiać nieużytki“ nie zostało również bez echa. Gdy Zarząd miasta oddał Zakładowi 400 m² gruntu na Placu powystawowym, utworzono z uczniów **oddziały pracy**

i wzięto się do roboty. Owoce jej okażą się w jesieni, tu stwierdzić wypada tylko, że na swoich działach młodzież IV. gimnazyum pracowała z wielkim zapałem, a co ważniejsza, zapoznała się praktycznie z życiem rośliny i jej podłoża i uzupełniała w ten sposób naukę botaniki.

Wydarzenia wojenne nałożyły też na grono nauczycielskie i uczniów Zakładu obowiązek wyjątkowej ofiarności mimo trudnych warunków ekonomicznych. Nie było składki ani zbiórki, w którejby nie współuczestniczył Zakład w ciągu roku szkolnego, przyczyniając się w ten sposób do spełnienia wielu zadań z wojną złączonych.

Ważniejsze pozycye w szeregu zbiórek są:

Na krajowe stowarzyszenie Czerwonego Krzyża złożono 319 Kor. 65 h., na dzieło opieki nad inwalidami wojskowymi 36 Kor. 50 h., na opiekę nad sierotami po poległych 25 Kor., na odzież dla ubogiej dziatwy 62 Kor., na Legiony polskie 17 Kor, w Tygodniu opieki nad inwalidami legionistami na listę N. 268. 18 Kor. 31 h., na cele K. B. K. 147 Kor. 33 h., za odznaki w dniu 3 maja 20 Kor., na dar narodowy 3 maja 18 Kor. 70 gr., na inwalidów-legionistów 220 Kor. 69 gr.

Nie usuwało się też grono i zasobniejsi uczniowie od udziału w pożyczkach wojennych i różnych zbiórkach tygodniowych na cele filantropijne tak, że ogólny wynik tegorocznych ofiar Zakładu na cele, wytworzone skutkami wojny, uważać można za bardzo wydatny, zwłaszcza gdy się zważy, że liczba uczniów stale maleje nie bez związku z wielką wojną. Gdy w roku szkolnym 1913|14 Zakład liczył 639 uczniów, w roku 1915|16 miał ich tylko 394, w roku zaś sprawozdawczym i ta cyfra spadła na 300, z niewielką nadwyżką*.

Kronika roku szkolnego 1916/17.

Rok szkolny 1916/17 rozpoczął się na podstawie osobnego rozporządzenia c. k. Rady Szkolnej krajowej wyjątkowo dnia 15. września uroczystem nabożeństwem z Veni Crector. Pierw-

* patrz Statystyka uczniów.

szą połowę tego miesiąca wypełniono egzaminami poprawczymi, prywatnymi, uzupełniającymi i wstępnymi, tak że od 16. września już bez przerwy mogła odbywać się nauka regularna.

Dnia 20. września odbył się egzamin dojrzałości terminu jesiennego.

Dnia 27. września zwiedzili uczniowie pod przewodnictwem profesorów wystawę wojenną urządzoną przez komendę armii II. na Placu powystawowym. Wystawa ta, illustrująca życie na linii bojowej wraz z techniką walki dzisiejszej, budziła wielkie zainteresowanie.

Dnia 4. października obchodził Zakład uroczystem nabożeństwem dzień imienin ś. p. Jego Ces. Mości Cesarza i Króla Franciszka Józefa I.

Dnia 25. października święcił Zakład uroczystość Patrona swego św. Jana Kantego solennem nabożeństwem wraz z kazaniem okolicznościowem.

Dnia 10. listopada uczestniczył Zakład w manifestacyjnym pochodzie na polankę Wysokiego Zamku, gdzie odprawiła się Msza św. polowa, a dnia 12. listopada w wspólnem dla wszystkich szkół średnich nabożeństwie, odprawionem w katedrze z powodu proklamacyi Państwa polskiego.

Dnia 18. listopada jako w wigilię dnia imienin ś. p. Cesarzowej Elżbiety odprawione zostało w kościele św. Maryi Magdaleny nabożeństwo żałobne przy współudziale młodzieży i Grona nauczycielskiego.

Dzień 21. listopada jako dzień zgonu Jego Ces. Mości Franciszka Józefa I. okrył żałobą całą Monarchię. Na smutną wieść naukę 22. listopada najpierw przerwano. Czarna flaga głosiła żałobę Zakładu przez dalsze dni przedpogrzebowe mimo podjęcia nauki z dniem 25. listopada. Zawieszono ją znowu w dzień pogrzebu 30. listopada, w którym nabożeństwem i manifestacyą żałobną uczczono pamięć i zasługi Zmarłego Cesarza.

Dzień 9. grudnia był dniem wolnym od nauki z powodu zdobycia Bukaresztu.

Dnia 15. grudnia uczczono pamięć ś. p. Henryka Sienkiewicza współudziałem Zakładu w żałobnem nabożeństwie, które dla zakładów średnich lwowskich odprawione zostało w katedrze łacińskiej.

Od 22. grudnia do 10. stycznia trwały ferye świąteczne na podstawie osobnego zarządzenia c. k. Rady Szkolnej krajowej.

Dnia 31. stycznia zakończono I. półrocze rozdaniem wykazów cenzur; naukę II. półrocza podjęto 3. lutego.

W dniach 20.—23. marca odbywały się rekolekcye wielkopostne dla młodzieży katolickiej obu obrządków wraz z spowiedzią wielkanocną.

Od 4.—18. kwietnia trwały ferye świąteczne wielkanocne.

Dnia 22. kwietnia rozpoczęło się wydawanie obiadów dla uczniów tutejszego Zakładu z kuchni wojennych, urządzonych staraniem c. i k. Komendy miasta dla młodzieży szkół średnich.

Dnia 23. kwietnia rozpoczął swą działalność „Komitet Matek“ w sporządzaniu podwieczorków dla tutejszej młodzieży z artykułów udzielonych przez Miejski Urząd aprowizacyjny.

Dnia 27. kwietnia jako w dzień imienin Najjaśn. Pani odprawione zostało uroczyste nabożeństwo z Te Deum i Hymnem ludowym.

Dnia 28. kwietnia na zarządzenie Rady Szkolnej krajowej staraniem powszechnych Wykładów Uniwersyteckich miał dla najstarszych uczniów profesor Uniwersytetu Dr. Paweł Kučera wykład o chorobach infekcyjnych w wykładowej sali fizyki.

Dnia 29. kwietnia uczestniczyli Członkowie grona nauczycielskiego wraz z delegacyą młodzieży w uroczystości wręczenia medalu pamiątkowego przez Komitet towarzystw oświatowych lwowskich byłemu Wiceprezydentowi c. k. Rady Szkolnej krajowej Dr. Ignacemu Dembowskiemu.

Dnia 3. maja obchodził Zakład zgodnie z miejscowym programem Komitetu obywatelskiego rocznicę Konstytucyi 3. Maja nabożeństwem szkolnem w kościele św. Maryi Magdaleny. Profesorowie historyi wytłumaczyli młodzieży znaczenie tego faktu dziejowego.

Dnia 9. maja obchodził Zakład dzień urodzin Najjaśn. Pani uroczystem nabożeństwem w kościele św. Maryi Magdaleny.

W dniach 13, i 20. maja pomagali uczniowie w zbiórce na kuchnię wojenną dla młodzieży szkolnej.

Dnia 24. maja wygłosił prokurzysta Banku Ludowego p. Dr. Grosses fachowy wykład o VI. pożyczce wojennej w auli

gimnazyum Franciszka Józefa dla uczniów czterech zakładów najbliższych, do których należeli uczniowie naszego Zakładu.

Egzamin dojrzałości terminu letniego odbył się w części pisemnej w dniach 18., 19. i 21. maja, w części ustnej w dniach 5. i 6. czerwca.

W ciągu roku szkolnego młodzież obu obrządków przystępywała trzy razy do Św. Sakramentów Pokuty i Ołtarza i odprawiła w czasie wielkanocnym rekolekcye wielkopostne.

Rok szkolny zakończono dnia 29. czerwca uroczystem nabożeństwem dziękczynnem z Te Deum i odśpiewaniem Hymnu ludowego.

Po nabożeństwie rozdano uczniom świadectwa.

W czasach, w których śmierć zbiera tak obfite pokłosie, nie bywa z pod jej wyjątków wyjęta i niwa szkolna. Dwie cmentarne mogiły przydali nasi wychowankowie: Jan Chmielowski, któremu długotrwała choroba nie pozwoliła nawet w tym roku kontynuować studyów i Władysław Januszewski, którego nagle z pośród radości życia wyrwała śmierć nieubłaganie; pierwszego 25. kwietnia, drugiego 4. maja odprowadzili koledzy na miejsce wiecznego spoczynku. W obu wypadkach z boleścią rodziców współczuła szczerze Szkoła.

SKŁAD GRONA NAUCZYCIELSKIEGO
w roku szkolnym 1916|17.

Śmiałek Wincenty, dr. filozofii, c. k. radca Rządu, dyrektor w VI. randze.

Bojarski Władysław, profesor w VII. randze, uczył języka łacińskiego w VIa w 6 godzinach tygodniowo; od 26|3 przeszedł na urlop z powodu choroby.

Ks. Dziurzyński Kazimierz, profesor w VIII. randze, od 15|5 kanonik kapituły katedralnej, uczył religii rzym.-kat. w IIIb, IVb, VIb, VII, VIII w 10 godzinach tygodniowo i był exhortatorem nauk niedzielnych i świątecznych dla kl. I—VIII.

Fuliński Benedykt, dr. filozofii, profesor, przydzielony z c. k. gimnazyum w Buczaczu, uczył w 1. półroczu historyi naturalnej w I, II, IIIa-b, V, VIa-b VII w 16 godzinach tygo-

dniowo; w 2, półroczu historyi naturalnej w I, II, V, VI a-b, fizyki w III a b w 15 godzinach tygodniowo.

Hrycak Michał, profesor w VIII. randze, uczył matem. w VI a-b, VII, VIII, fizyki w VIII; od 11/12 matem. w VI a, VII, VIII, fizyki w VII, VIII w 14 godzinach, a od 1/2 w 15 godzinach tygodniowo.

Kobzdaj Kazimierz, dr. filozofii, profesor, gospodarz kl. VI a, uczył jęz. polskiego w VI a, VII, jęz niemieckiego w VI a-b w 14 godzinach tygodniowo.

Kucharski Władysław, profesor w VIII. randze, pomocnik kancelaryjny Dyrektora, uczył historyi i geografii w IV b, V, VII, VIII w 15 godzinach tygodniowo.

Latoszyński Władysław, c. k. radca szkolny, profesor w VII. randze, uczył jęz. łacińskiego w VII, jęz. greckiego w VIII w 10 godzinach tygodniowo.

Ks. Monciebowicz Eugeniusz, rzeczywisty nauczyciel c. k. gimnazyum akademickiego we Lwowie, uczył religii grecko-katolickiej w I—VIII w 16 godzinach tygodniowo i był exhortatorem dla uczniów tego obrządku.

Mordawski Szymon, profesor, gospodarz kl. VIII, uczył języka niemieckiego w IV a, V, VII, VIII w 16 godzinach tygod.

Ozięby Franciszek, profesor, gospodarz kl. V, uczył języka łacińskiego w V, języka polskiego w III a, IV a, V w 15 godzinach tygodniowo.

Paluch Stanisław, profesor, gospodarz IV. b. uczył języka łacińskiego w IV. b., jęz. polskiego w IV. b., VI. b, VIII. w 16 godzinach tygodniowo.

Pilch Stanisław, dr. filozofii, profesor, gospodarz kl. VII, uczył jęz. łacińskiego w VIII, jęz. greckiego w VI a, VII, proped. fil. w VIII. w 15 godzinach tygodniowo.

Pohlman Zdzisław, profesor c. k. gimnazyum w Trembowli, uczył historyi i geografii w I, IV a, VI a, proped fil. w VIII. w 14 godzinach tygodniowo.

Rozumkiewicz Józef, profesor c. k. gimnazyum w Złoczowie, od 15 listopada gospodarz kl. III b, uczył matem. w I, III a-b, IV a-b, w 15 godzinach tygodniowo.

Tarnawski Aleksander, prowizoryczny nauczyciel, bawił na urlopie z powodu choroby.

Brandes Zalkie, egzam. zastępca nauczyciela, uczył religii mojżeszowej w I—VIII w 16 godzinach tygodniowo.

Golias Maryan, egzam. zastępca nauczyciela, c. k. gimnazyum Franciszka Józefa, uczył oa 26|3 języka łacińskiego w 6 godzinach tygodniowo.

Grużewski Władysław, egzam. zastępca nauczyciela, gospodarz kl. VI a, uczył jęz. łacińskiego w IV a, jęz. greckiego w III a, VI b; od 15|11 nadto jęz. greckiego w III b w 21 godzinach tygodniowo.

Hass Gwido, zast. nauczyciela filii c. k gimnazyum VII we Lwowie, od 16|5 uczył jęz. niemieckiego w I i II klasie w 9 godzinach tygodniowo.

Kaczorowski Stanisław, dr. filozofii, egzam. zastępca nauczyciela, bawił na urlopie z powodu choroby.

Krukiewicz Mieczysław, egzam. zastępca nauczyciela, gospodarz kl. III b, uczył jęz. greckiego w III b, języka polskiego w I, II, III b w 15 godzinach tygodniowo; od 28|9 na urlopie z powodu choroby.

Lichtenberg Władysław, egzam. zastępca nauczyciela, uczył matem. w II, V, fizyki w IV a-b, VII w 15 godzinach tygodniowo; od 26|11 pełni służbę wojskową.

Mudrak Antoni, zastępca nauczyciela, gospodarz kl. II, uczył jęz. łacińskiego w II, III b, VI b, kaligr. w I, w 19 godzinach tygodniowo.

Ks. Paluch Józef, dr. św. teologii, zast. nauczyciela, uczył religii rzym. kat. w I, II, III, IV a. V, VI a w 12 godzinach tygodniowo.

Seidel Mieczysław, egzam zastępca nauczyciela, bawił na urlopie dla pełnienia czynności nauczycielskich w pryw. gimnazyum w Zakopanem.

Wawrzkowicz Eugeniusz, dr. filozofii, egzam. zastępca nauczyciela ck. II gimnazyum we Lwowie, uczył historyi i geografii w II, III a-b, VI b w 16 godzinach tygodniowo.

Wilk Stanisław, egzam. zastępca nauczyciela gimnastyki, gospodarz kl. I, uczył języka łacińskiego w I. i udzielał nauki gimnastyki w 10. godzinach oraz prowadził ćwiczenia wojskowe w 4. godzinach; od 15/11 uczył języka łacińskiego w I, języka polskiego w I, II, III b w 16 godzinach, a nadto udzielał nauki gimnastyki w 10. godzinach tygodniowo.

Wilkowicz Stanisław, zastępca nauczyciela, gospodarz kl. III a, uczył języka niemieckiego w I, II, III a b, IV b w 21 godzinach tygodniowo do 9 maja.

Wojciechowski Stanisław, zastępca nauczyciela c. k. gimnazyum w Brodach, zatrudniony w c. k. gimnazyum V we Lwowie, uczył od 11/12 matematyki w II, V, VIb, fizyki w IVa-b w 15. godzinach tygodniowo.

Wójcik Eugeniusz, dr filozofii, egzam. zastępca nauczyciela c. k. II. gimnazyum we Lwowie, od 14|5 uczył języka niemieckiego w III a-b, IV b, w 12 godzinach tygodniowo.

Zawadzki Alfred, zastępca nauczyciela, uczył języka łacińskiego w III a, jęz. greckiego w IV a-b, V, w 19. godzinach tygodniowo, od 10|5 był gospodarzem kl. III a.

Żurawski Zygmunt, egzam. zastępca nauczyciela, od 30|9 gospodarz kl. III b, uczył jęz. greckiego w III b, jęz. polskiego w I, II, III b; od 15|11 bawił na urlopie z powodu choroby; — w ciągu 2. półrocza przeszedł do c. k. gimnazyum w Żółkwi.

Zmiany w składzie grona nauczycielskiego czynnego w roku szkolnym 1916|17.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 21. grudnia 1916. najłaskawiej przyznać dyrektorowi Zakładu radcy Rządu dr. Wincentemu Śmiałkowi VI. rangę służbową, począwszy od 1. stycznia 1917. (C. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty z d. 27|12. 1916. l. 40798. Prezydyum c. k. Rady Szkolnej Krajowej z d. 20|3. 1917. l. 313|pr.).

JE. P. Minister Wyznań i Oświaty z d. 30. września 1916. l. 9005. posunął profesora Antoniego Łukasiewicza do VIII. rangi począwszy od 1 10. 1916. (Rskr. z d. 11|11. 1916. l. 23581|IV).

Ważniejsze rozporządzenia Władz szkolnych.

C. k. Min. Wyz. i Ośw. reskryptem z dnia 15/6. 1916. L. 18546, (Rskr. 30/6. 1916 L. 12910 IV) zezwoliło uczniów, którzy z końcem roku szkol. 1915/16 otrzymali postęp niedostateczny z dwóch lub więcej przedmiotów, dopuścić do powtórnego egzaminu z początkiem roku szkolnego 1916/17.

C. k. Min. Wyz. i Ośw. reskryptem z dnia 1/7. 1916. L. 19795. (Rskr. 17/7 1919. L. 14495/IV) rozporządziło, że uczniowie, którzy posiadali uwolnienie od opłaty szkolnej i warunków nie utracili, gdy zostali powołani do służby wojskowej i są zapisani jako prywatyści, zatrzymują nadal uwolnienie od opłaty czesnego.

C. k. Rada Szk. kr. reskryptem z dnia 22/8. 1916. L. 17941/IV. odroczyła rozpoczęcie roku szkolnego do 15. września 1916, a reskryptem z dnia 23/8. 1916. L. 18035/IV naznaczyła termin egzaminów wstępnych, poprawczych i uzupełniających na czas od 1. września.

C. k. Rada szk. kr. reskryptem z dnia 22/8. 1916 L. 17887/IV. zawiesiła przymus noszenia mundurku szkolnego z powodu stosunków drożyźnianych.

C. k. Min. Wyz. i Ośw. reskryptem z dnia 17/8 1916. L. 26232 (Rskr. 25/8. 1916. L. 17958) upoważniło Dyrekcyę do warunkowego przypuszczenia do wcześniejszego egzaminu dojrzałości w r. 1916/17 tych uczniów, którzy w ubiegłym roku szkolnym ukończyli z wynikiem pomyślnym przedostatnią klasę.

Prezydyum c. k. Rady Szk. kr. okólnikiem z dnia 4/9 1916. L. 185/pr. zachęciło do zbiórki halerzowych składek na rzecz Czerwonego Krzyża, a okólnikiem z dnia 2/10 1916 L. 234/pr. zezwoliło na współudział młodzieży w jednaniu członków dla Tow. Ochrony dziecka.

C. k. Min. Wyz. i Ośw. reskryptem z dnia 9/8. 1916. L. 25465 (Rskr. 11/9. 1916. L. 17590/IV) rozszerzyło na uczniów pełniących służbę wojskową lub powołanych do jej pełnienia, ulgi przyznane w latach 1913/14 i 1914/15.

C. k. Rada Szk. kr. reskryptem z dnia 1/10. 1916. L 21688/IV intymuje rozporządzenie c. k. Minist. Wyz. i Ośw. z dnia 30/9. 1916. L. 29152. w sprawie przyspieszonego egzaminu dojrzałości uczniów, którzy skutkiem powołania do służby wojskowej przerwali naukę przedostatniej klasy, tudzież uczniów pełniących służbę, którzy przy normalnym toku nauki mieliby przystąpić do egzaminu dojrzałości w terminie letnim.

Prezyd. c. k. Rady Szkol. kraj. okólnikiem z dnia 18/11. 1916. L. 265/pr. z i dn. 20/12. 1916 L. 297/pr. objaśniło „Uchwały Rady Szkolnej z 16. listopada 1916“ w sprawie reformy nauczania i ograniczeń planu naukowego.

C. k. Rada Szkol. kraj. okólnikiem z dnia 16/11 1916 L. 9450/III. zezwoliła na wydanie duplikatów świadectw dojrzałości bez poprzedniego zezwolenia c. k. Rady Szkolnej krajowej z równoczesnem przypomnieniem rozprządzenia z dnia 17/8 1914 L. 15060/IV.

C. k. Min. Wyz. i Ośw. reskryptem z dnia 22/11 1916 L. 4492 (Rskr. z 25/11 1616 L. 272 /pr.) zarządziło urządzenie obchodu szkolnego i nabożeństwa żałobnego z powodu śmierci Jego Ces. Mości Franciszka Józefa I.; Prezydyum c. k. Rady Szkol. kraj. z dnia 5|12 1916 L. 282|pr. rozesłało odezwę c. k. Namiestnictwa zachęcającą do składania datków na zakupno odzieży dla ubogiej dziatwy celem uczczenia pamięci zmarłego Monarchy, a dnia 16|12 1916 L. 285/pr. przesłało rozporządzenie co do żałoby dworskiej.

Prezydyum c. k. Rady Szkol. kraj. okólnikiem z dnia 16/12 1916. L. 263/pr. w sprawie moralnego wychowania młodzieży, a c. k. Rada Szkolna kraj. okólnikiem z dnia 22/2 1917 L. 2797/IV. zawiadomiła, że Zarząd powszechnych wykładów uniwersyteckich podjął się akcyi urządzenia wykładów o chorobach zakaźnych dla młodzieży.

C. k. Rada Szkol. kraj. rozporządzeniem z dnia 31|12 1916. L. 26724/IV. w myśl reskryptu c. k. Minist. Wyz. i Ośw. z 10 4 1916. poleciła uczniów, którzy z powodu wydarzeń wojennych nie mogą wykazać się dowodami ukończenia klasy niższej, przyjmować do klasy wyższej w charakterze uczniów publicznych, lecz wydawać im zamiast świadectw tylko poświadczenia tymczasowe.

C. k. Min. Wyz. i Ośw. rozporządzeniem z dnia 25|1 1917. L. 2962. (Rskr. z 6|7 1917. L. 2819|IV.) rozszerzyło ulgi przyznane uczniom-pospolitakom na rocznik 1899 tak co do wydawania świadectw rocznych, jakoteż składania egzaminu dojrzałości.

C. k. Rada Szkol. kraj. okólnikiem z 7|3 1917. L. 1621|IV. poleciła zachęcić młodzież do wzięcia udziału w robotach rolnych i zorganizowania oddziałów pracy.

C. k. Rada Szkol. kraj. okólnikiem z dnia 13|3 1917. L. 5341|IV. w myśl rozporządzeń c. k. Min. wojny, obrony kraj. i Min. Wyz. i Ośw. zawiadomiła, że jednoroczni ochotnicy i pospolitacy z odznakami jednorocznych ochotników w czasie urlopu mają używać ubrań cywilnych.

C. k. Min. Wyz. i Ośw. okólnikiem z dnia 16|3 1917. L. 6861. (Rskr. z 13|4 1917. 3. 6566|IV.) znosi obchodzenie dni 4|10 i 19|11, a wprowadza dzień 4|11 jako dzień imienin Cesarza Karola I., dzień 27|4 jako dzień imienin i dzień 9|5 jako dzień urodzin Cesarzowej Zyty.

Prezydyum c. k. Rady Szkol. kraj. reskryptem z dnia 19|4 1917. L. 97|pr. upoważniło Dyrekcyę do zezwolenia uczniom obrz. gr. kat. na udział w powitaniu Jego Ekscel. Metropolity ks. Andrzeja Szeptyckiego.

C. k. Min. Wyz. Ośw. rozporządzeniem z dnia 29|3 1917. L. 7902. (Rskr. z 21|4 1917 L. 7361|IV) wyjaśniło, że w klasie IV. na świadectwie rocznem z nauk przyrodniczych ma być ustalona tylko jedna nota z fizyki, chemii i mineralogii.

C. k. Min. Wyz. i Ośw. rozporządzeniem z dnia 13|4 1917. L. 10098. (Rskr. z 8|5 1917. L. 8496|IV.) zarządziło, że kandydaci którzy nie mają pełnych studyów gimnazyalnych, a dopuszczeni zostali do egzaminu dojrzałości na podstawie swych studyów prywatnych w charakterze eksternistów, tracą udzielone zezwolenie, jeżeli nie zgłoszą się w przeznaczonym terminie do egzaminu; nie mają też prawa starania się o przyznanie im warunkowego prawa jednorocznej służby ochotniczej jedynie na podstawie zezwolenia na przystąpienie do egzaminu dojrzałości.

PLAN NAUKOWY I LEKTURA.

Plan nauki opierał się na rozporządzeniach c. k. Ministerstwa Wyz. i Ośw. z dnia 20. marca 1909. L. 11662. (intym. c. k. Rada Szk. kr. 2/VIII. 1909. L. 44292.) i z dnia 5. stycznia 1912. L. 42833 ex 1911. (intym. c. k. Rada Szk. kr. 14/III. 1912. L. 1050.) Z powodu nauki popołudniowej zaprowadzono jednak godziny skrócone, nie udzielano nauki rysunków, oraz zmniejszono liczbę godzin obowiązkowej w Zakładzie nauki gimnastyki. Z powodu braku odpowiedniego umieszczenia nie udzielano też nauki przedmiotów nadobowiązkowych. Zasada: „non multa sed multum“ znalazła przy nauce pełne zastosowanie. W celu jej przeprowadzenia ułożono dla wszystkich przedmiotów szczegółowe plany lekcyjne, a miesiąc czerwiec

poświęcono na pogłębienie i ugruntowanie nabytych wiadomości.

Z lektury w roku szk. 1916/17 przerobiono:

I. Język polski.

Klasa V. — Pan Tadeusz (dokończ.) — J. Słowacki: Jan Bielecki, Ojciec zadżumionych. — A. Fredro: Zemsta. — Szekspir: Makbet. — H. Sienkiewicz: Ogniem i mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski (szk.) — H. Sienkiewicz: Krzyżacy, Rodzina Połonieckich, W pustyni i puszczy, Bartek zwycięzca, Za chlebem, Janko muzykant. — Rodziewiczówna: Dewajtis. — Rydel: Zaczarowane koło. — E. Orzeszkowa: Nad Niemnem. — Szekspir: Juliusz Cezar, Koryolan, Romeo i Julia. — Żeromski: Andrzej Radek. (dom.).

Klasa VI a. — Kochanowski: Odprawa posłów greckich, Treny. — Górnicki: I. ks. Dworzanina (dom.). — Skarga: Kazania sejmowe. — Pasek: Pamiętniki (dom.). — Krasicki: Myszeis, I. ks. Doświadczyńskiego, Satyry. — Zabłocki: Fircyk w zalotach. — Kraszewski: Powrót do gniazda. (dom.).

Klasa VI b. — Kochanowski: Treny, Odprawa posłów greckich. — Skarga: Kazania sejmowe (II, III, VIII). — Pasek: Pamiętniki. — Krasicki: Myszeis, Przypadki Mikołaja Doświadczyńskiego (cz. I.). — Zabłocki: Fircyk w zalotach. — Niemcewicz: Powrót posła. — Czartoryski: Bard polski. — Rzewuski: Listopad.

Klasa VII. — Niemcewicz: Powrót posła. — Feliński: Barbara Radziwiłłówna. — Brodziński: Rozprawa o klasyczności i romantyczności, Wiesław, Mowa o narodowości Polaków. — Mickiewicz: Już się z pogodnych, Oda do młodości, Ballady, Dziady wileńskie, Sonety krymskie, Konrad Wallenrod, Farys, Księgi narodu i pielgrzymstwa, Dziady drezdeńskie, Pan Tadeusz, Konfederaci barscy. — Malczewski: Marya.

Klasa VIII. — Słowacki: Jan Bielecki, Arab, Godzina myśli, Kordyan, Grób Agamemnona, Hymn o zachodzie słońca, Anhelli, Balladyna, Lilla Weneda, Tak mi, Boże, dopomóż!.., Ks. Marek. — Krasiński: Nieboska, Irydion, Trzy myśli Ligęzy, Przedświt, Psalm dobrej woli. — Pol: Pieśni Janusza (cz. I.), Mohort. — Ujejski: Maraton, Skargi Jeremiego. — Romanow-

ski: Dziewczę z Sącza. — Kraszewski: Stara baśń. — H. Sienkiewicz: Quo vadis.

II. Język łaciński.

Klasa V. — Owidyusz: Przemiany: Wstęp, Cztery wieki ludzkości, Bunt Gigantów, Narada bogów, Potop, Faeton (dom.), Niobe (dom.). Z „Kalendarza“: Arion, Zgon trzystu Fabiuszów. Liwiusz: Ks. I. (w wyborze), Ks. XXI. (dom.).

Klasa VI a-b. — Sallustyusz: Bellum Iugurthinum w wyborze; Cycero: In Catilinam oratio I; Wergiliusz: Aeneidos I., Bucolicon 1; Georgicon II 458—540.

Klasa VII. — Cycero: In Catilinam oratio I; De imperio Cn. Pompei; Pro Archia poeta; Philippica I i IV (dom.); In Catilinam II, III, IV (dom.). Wergiliusz: Aeneidos II, VI, VII i IX (w wyborze), IV i XII (dom.).

Klasa VIII. — Horacyusz: 26 ód; Epod. 2; Sat. I 9; Epist. I. 2 — Tacyt: Annal. I. 1—15; II. 41—43, 53—55, 69—83, III. 1—7; XIV 51—56, XV. 60—65; XV. 38—45; Germania (dom.).

III. Język grecki.

Klasa V. — Ksenofont: Anabasis 1, 5. 7, 16; 3 (dom.). Pamiętniki o Sokratesie 4. — Homer: Iliada I; III (dom.).

Klasa VI a-b. — Homer: Iliada I, VI, XVI, XXII. (szkol.); II, III, IV, XVIII, XIX (dom.). Herodot: V, 100, 101—105; VI, 43—45; VII, (w wyborze).

Klasa VII. — Homer: Odyssea I, VI, IX, XIII (szkol.); II, VII, VIII, XI, XIV (dom.). Demostenes: Olint. I (szk.); Olint. II (dom.); O pokoju (szkol.); Filip. I (dom.). — Platon: Protagoras (w wyborze).

Klasa VIII. — Platon: Apologia; Kriton. Sofokles: Antygona. Homer: Odyssea XIX.

IV. Język niemiecki.

Klasa V. Goethe: Reineke Fuchs (w wyborze).

Klasa VI a-b. Lessing: Minna v. Barnhelm; Goethe: Hermann und Dorothea; Schiller: Fiesco; Chamisso: Peter Schlemihls wunderbare Geschichte.

Klasa VII. — Goethe: Hermann und Dorothea; Schiller: Jungfrau von Orleans; Klopstock: Ody (w wyborze) (szkol.). Wieland: Musarion, Oberon (dom.).

Klasa VIII. — Schiller: Braut von Messina; Goethe: Iphigenie auf Tauris; Heine: Buch der Lieder (w wyborze), (szkol.); Grillparzer: Sappho, Des Meeres und der Liebe Wellen, Das goldene Vliess. (dom.).

Tematy wypracowań pisemnych.

I. Język polski.

Klasa V. — 1. Dzień świąteczny we Lwowie. (dom.). 2. Śmierć Hatfy. (Na podstawie „Ojca zadżumionych") (szk.). 3. Jakich argumentów użył Gerwazy, żeby skłonić szlachtę dobrzyńską do swych zamiarów? (szk.). 4. Nie odkładaj na jutro, co możesz zrobić dzisiaj. Rozprawka. (dom.). 5. Siciński w ustach ludu. (Na podstawie gawędy A. Mickiewicza: „Popas w Upicie".) Rozprawka. (szk.). 6. Przebieg sporu o zamek między Horeszkami a Soplicami. (szk.). 7. Stan duszy poety w chwili tworzenia Pana Tadeusza. (Na podstawie epilogu. (dom.). 8. Postać Cześnika w „Zemście" A. Fredry. (szk.). 9. Oblężenie Zbaraża. (Na podstawie powieści: „Ogniem i mieczem"). (dom.), 10. Tęsknota Skawińskiego. (podług „Latarnika"). (szk.).

Klasa VI a. — 1. Cywilizacyjna rola Kościoła w Polsce od zaprowadzenia chrześcijaństwa aż do w. XVI. (szkol.). 2. Praca humanitarna w czasie toczącej się wojny. (dom.). 3. Reja ideał poczciwego człowieka. (szk.). 4. Do wyboru, a) Rozwinąć motyw obrazka Konopnickiej: Z miejskiej szkółki. b) Rozwój możnowładztwa w Polsce w dobie piastowskiej. (dom). 5. Znaczenie i związek treściowy chorów w „Odprawie posłów greckich". (szk.). 6. Tło ludowe w Pieśni świętojańskiej o sobótce a w Żeńcach. (szk.), 7. O ile dzieje Polski w. XVII odbiły się w jego literaturze. (dom.). 8. Doniosłość wynalazku druku. (dom.). 9. Zasługi Konarskiego około życia politycznego i kulturalnego Polski. (szk.). 10. Naruszewicz jako historyograf. (dom.).

Klasa VIb. — 1. i 2 jak w VI a. — 3. Słowa do dowolnie obranego obrazu z „Lituanii“ Grottgera. (dom.). 4. Aleksander i Antenor z „Odprawy posłów“ Kochanowskiego. (Charakteryst. porównawcza) (szk.), 5. Rozbiór jednej z „Pieśni“ Kochanowskiego. (dom.). 7. Tok myśli w kazaniu Skargi: „O miłości ojczyzny“. (szk.). 8. Lud w sielankach Szymonowicza. (szk.), 9. Opis dowolnie obranego epizodu z „Bitwy racławickiej“ Kossaka i Styki. (dom.) 10. Obraz społeczeństwa polskiego w „Satyrach“ Krasickiego. (szk.).

Klasa VII. — 1. Podkomorzy i Starosta jako przedstawiciele dwóch stronnictw w Sejmie czteroletnim. (Według Niemcewicza „Powrotu posła“). (szkol.). 2. Pierwiastek patryotyczny w literaturze ks. Warszawskiego. (dom.). 3. Dążenia do naprawy stosunków polskich w II. poł. XVIII w. (szk.). 4. Akropolis a Wawel. (Porównać ze względu na znaczenie dla życia narodowego Hellady i Polski). (dom.). 5. Jakie przymioty powinien rozwijać naród, chcący zachować swoją potęgę? (szk.). 6. Legionista polski w świetle pieśni „O żołnierzu tułaczu“ i hymnu „Jeszcze Polska nie zginęła“. (szk.). 7. Działalność polityczna Demostenesa. (dom.). 8. Pierwiastki osobiste w młodocianych utworach Mickiewicza. (szk.). 9. Znaczenie jaru dnieprowego dla polityki zewnętrznej Polski. (dom.). 10. Papkin a Zagłoba. (szk.).

Klasa VIII. — 1. Rozbiór jednego z „Sonetów krymskich“ Mickiewicza. (szk.). 2. Obraz duszy młodego Słowackiego w świetle „Godziny myśli“. (dom). 3. Grób Agamemnona. (Geneza, osnowa i znaczenie w twórczości Słowackiego). (szk.). 4. Motywy ód Horacego. (dom.). 5. Do wyboru: a) Obraz cierpień narodu polskiego w „Anhellim“. b) Roza i Lilla Weneda. (Charakt. porównawcza). (szk.). 6. Patryotyzm Słowackiego. (dom.). 7. Hr. Henryk w „Nieboskiej“ Krasińskiego. (Próba charakterystyki). (szk.). 8. Świat chrześcijański w „Irydionie“ Krasińskiego.

II. Język niemiecki.

Klasa V. — 1. Der Streit um des Kaisers Bart. Inhaltsangabe. (szkol.). 2. Caesars Krieg mit den Helvetiern. Nach Caesar, Comm. de bello Gallico I. (dom.). 3. Hybris und Nemesis in Schillers Taucher. (szk.). 4. Ein Tag militärischer Übungen.

(dom). 5. Welche Hindernisse hat Möros auf seiner Rückkehr zu überwinden? (szk.). 6. Gott ist erhaben über Ort und Zeit. Nach Müllers Gedicht „Der Mönch von Heisterbach“. (dom.). 7. Entstehung der Burg Reißenstein. Nach Hauffs Märchen „Die Sage von Reißenstein“. (szk.). 8. Gedankengang in R. Baumbachs Gedicht „In alten Zeiten. (dom.). 9. Auf welche Weise verstand es der Friedensrichter von Namendorf die streitenden Parteien mit einander zu versöhnen. Nach Fischers „Friedensrichter“. (szk.). 10. Der Handschuh von Schiller. Inhaltsangabe. (dom.). 11. Wie wurde die Habsucht der Fischer in Avenarius' „Goldenen Tod“ bestraft. (szk.).

Klasa VI a. — 1. Lessings literarische Tätigkeit. (szk.). 2. Eine mittelalterliche Burg. (dom.). 3. Die Vorfabel in „Minna v. Barnhelm“. (szk,). 4. Beschreibung des Städtchens, welches der Schauplatz in Goethes „Hermann und Dorothea“ ist. (dom.). 5. Das Erbteil des Menschen nach der Teilung der Welt. Nach Schillers Gedicht „Die Teilung der Erde“. (szk.). 6 Die Bedeutung der Klöster im Mittelalter. (dom). 7. Lipps Lebensschicksale Nach Baumbachs Novelle. (dom.). 8. Wodurch verdiente es die alte Waschfrau, dass sie von einem Dichter besungen wurde. (szk.). 9. Die Entstehung eines Volksepos. (dom.). 10. Schiller in der Karlsakademie. (szk.). 11. Die Neugierde von ihrer edlen und gemeinen Seite. (dom.). 12. Peter Schlemihls innere Wandlung. (szk.).

Klasa VI b. — 1., 2. i 3. jak w VI a. 4. a) Der Dichter und die Welt. Eine freie Erzählung auf Grund des Schillerschen Gedichtes: „Die Teilung der Erde“. b) Das städtische Leben in Deutschland im Mittelalter. (dom.). 5. Die Vorgeschichte zu Goethes „Hermann und Dorothea“. (szk.). 6. Die Germanen an der Wende der antiken Welt. (dom.). 7. „Hermann und Dorothea“ eine epische Idylle, — „Pan Tadeusz“ ein Nationalepos. (dom.). 8. Des jungen Goethes Entwickelungsgang. (szk.). 9. Die praktische Verwertung der Elektrizität. (dom). 10. Die ersten christlichen Glaubensboten in Deutschland. (szk.) 11. Was treibt den Menschen in die Ferne. (dom.). 12. Fiescos tragische Schuld. (szk.).

Klasa VII. — 1. Womit habe ich mich während der diesjährigen Ferien beschäftigt? (szk.). 2. Ort und Zeit der Handlung in Goethes „Hermann und Dorothea“. (dom.). 3. Wo

und unter welchen Umständen erfolgte der Tod Siegfrieds? Nach dem Nibelungenlied. (szk.). 4. Die Besitzung des Wirts „zum goldenen Löwen". Nach Goethes „Hermann und Dorothea" (dom.). 5. Die mittelalterliche Epik und ihre Repräsentanten. (szk.). 6. Wodurch wird der Höhepunkt der Handlung in Goethes „Hermann und Dorothea" erreicht und auf welche Weise erfolgt die Lösung des Konflikts? (dom.). 7. Wo die Not am höchsten, da ist Gottes Hilfe am nächsten. Nach H. Villingers Novelle „Der Töpfer von Kandern". (szk.). 8. Wie beweist Johanna ihre göttliche Sendung? Schiller, Jungfrau v. Orleans II. (dom.) 9. Klopstock, ein Vorläufer der deutschen Klassiker. (szk.)

Klasa VIII. — 1. Poesie und Malerei nach Lessings „Laokoon". (szk.). 2. Was erfahren wir über das Fürstenhaus aus dem I. Akte der „Braut von Messina"? (dom.). 3. Gegensatz zwischen Natur und Kultur in Schillers „Spaziergang". (szk.). 4. „Nicht an die Güter hänge dein Herz, Die das Leben vergänglich zieren! Wer besitzt, der lerne verlieren; Wer im Glück ist, der lerne den Schmerz!" Schiller „Braut v. Messina". IV. 4. (dom.) 5. Welche Rolle spielt der Chor in Schillers „Braut v. Messina"? (szk.). 6. Antikes und Modernes in Goethes Iphigenie auf Tauris". (dom.). 7. Warum kann uns die Fremde zum Vaterland nicht werden? (szk.).

III. Tematy maturalne w głównem terminie letnim.

a) polskie (do wyboru):

1. Zabiegi około odrodzenia państwa polskiego za Stanisława Augusta.
2. Jak pojmują i przedstawiają stosunek jednostki do ojczyzny nasi trzej wieszczowie?
3. Parvi sunt foris arma, nisi est consilium domi. (Cicero, De officiis).

b) łaciński: Cornelii Taciti, Historiarum III, 71—72.

c) grecki: Platona Symposion VII pag. 179 B—180 B.

ZBIORY NAUKOWE.

W roku szkolnym 1916/17 z powodu braku dostępu do własnych zbiorów naukowych i gabinetów, korzystał Zakład ze zbiorów gimnazyum Franciszka Józefa, przyczem uprzejmość zawiadowców gabinetów gimnazyum III zasługuje na wdzięczność grona nauczycielskiego IV. gimnazyum. Z tego też powodu ograniczono zakupno środków naukowych do niewielu nabytków w oczekiwaniu, że z chwilą powrotu pod własny dach okaże się potrzeba licznych uzupełnień i zakupna nowych środków pomocniczych.

Biblioteka dla nauczycieli, która z końcem r. szk. 1914/15 liczyła 3849 dzieł i około 3953 sprawozdań szkół średnich, w roku szkolnym bieżącym powiększyła się następującemi dziełami: Bottek E. Dispositive Inhalts Uebersicht zu Demosthenes acht Staatsreden. Wien 1894 (dar). — Bottek E. Die ursprüngl. Bedeutung der Coniunctivs in lat. Nebensätzen. Wien 1899. (dar). — Ciechanowski St. Zdrowie społeczne a choroby weneryczne. Kraków 1916 (dar). — Creizenach W. Geschichte des neueren Dramas. 8. Bnd. Halle a. S. 1916. — Teodor Jeske-Choiński. Ludzie renesansu. Warszawa. — Encyklopedya polska: Język polski i jego historya t. II. cz. 1. tom III, cz. 2. (Akad. umiejętności w Krakowie). — Gubrynowicz Br. Schiller w Polsce. Lwów 1910. — Konopnicka M. Poezye. Opr. Czubek J. t. VIII. — Kraushar Al. Salony i zebrania literackie warszawskie. Warszawa 1916. — Lewicki J. Z tajemnic filomackich. 1917. — Matlakowski Wł. Zdobienie i sprzęt ludu polskiego na Podhalu. Warszawa 1915. — Morawski K. Sofoklesa tragedye. Kraków 1916. — Mościcki H. Promieniści-Filomaci-Filareci. Warszawa 1916. — Pamiętniki króla Stanisława Augusta (tłum. Konopczyński i Ptaszycki) t. I. cz. 1. Warszawa 1915. — Pilat. Wiadomości statystyczne tom XXV. zesz. 2. 1916. (dar). — Piniński L. Sądy Goethego o sztuce włoskiej. Kraków 1916. — Szarski St. Mitologia klasyczna w poezyi Kochanowskiego. Kraków 1913. — Ujejski J. Główne idee w „Anhellim“ Słowackiego. Kraków 1916. — Wojciechowski K. Henryk Sienkiewicz. Lwów 1916.

Czasopisma prenumerowane w r. 1913/14 w miarę możności kompletowano w dalszym ciągu, a otrzymywano stale:

Gazetę kościelną (dar), Jung Oesterreich, Kartographische Zeitschrift, Kosmos, Kwartalnik historyczny, Miesięcznik katechetyczny i wychowawczy, Monatshefte für Mathematik u. Physik, Muzeum, Neue Jahrbücher für das klassische Altertum, Geschichte u. deutsche Literatur und für Pädagogik i Zeitschrift für die oesterreichischen Gymnasien.

Gabinet historyczno - geograficzny, który w r. 1915/16 obejmował 442 pozycyi, powiększył się w roku 1916/17 tylko przez zakupno 3 egzemplarzy E. Romera Atlasu Polski (opr.).

Gabinet fizykalny powiększył swoje zbiory przez zakupno: Naczynia walcowatego z odpływami w różnych wysokościach, zbioru rurek Geisslera o różnych stopniach rozrzedzenia gazu, przyrządu do okazania pierścieni Newtona, hydrometru Daniella, dwóch ogniw chromowych, dwóch walców kalibrowanych, termometru i dyamentu do krajania szkła.

WYCHOWANIE FIZYCZNE.

Ćwiczenia gimnastyczne, jako przedmiot obowiązkowy w tutejszym Zakładzie, odbywały się w sali gimnastycznej internatu im. Piramowicza, a w miesiącach letnich przy sprzyjającej pogodzie na wolnem powietrzu, gdzie młodzież z wielką ochotą oddawała się grom i zabawom ruchowym.

Obok tych ćwiczeń utrzymano w całości zakreślone programem linie wytyczne przygotowania wojskowego, wprowadzonego na podstawie reskryptu c. k. Ministerstwa W. i O. z dnia 2. czerwca 1915 l. 533 K. U. M., a obejmujące musztrę, ćwiczenia w marszu i w służbie polowej, ćwiczenia gimnastyczne i pouczenia teoretyczne. Przy ćwiczeniach zwracano uwagę na przytomność umysłu, karność i wytrwałość w chodzie, szczególny zaś nacisk kładziono na oryentowanie się w terenie.

Po oddzielnem przygotowaniu poszczególnych klas (V. VI. VII. VIII., a częściowo i IV) łączono uczniów w większe oddziały dla przeprowadzenia poruczonych im zadań, które obejmowały: marsz ubezpieczony, ustawienie placówek w czasie postoju, wzajemne wyśledzenie się oddziałów maszerujących z dwu przeciwnych stron, lub zaatakowanie przeciwnika, który urządził postój ubezpieczony. Ćwiczenia te odbywały się w najbliższej okolicy miasta.

Na zakończenie urządzono w dniu 23. czerwca wielkie, wspólne ćwiczenia uczniów wszystkich lwowskich szkół średnich męskich i seminaryum nauczycielskiego na północ od Hołoska. Po ćwiczeniu marszem ubezpieczonym udano się do Brzuchowic, skąd wieczorem wrócono do Lwowa. Przed wymarszem „Komitet Matek“ zaopatrzył w śniadanie młodzież korzystającą podczas dni nauki z podwieczorków. Z ćwiczeniami fizycznemi łączy się też uprawa nieużytków przez młodzież naszego Zakładu. W pracy na roli wykazali uczniowie dużo dobrych chęci, zapału i wytrwałości. Oczyścili z końcem kwietnia 400 m^2 gruntu na Placu powystawowym i obrobiwszy ziemię podzielili ją na osobne działki dla poszczególnych klas, a nawet poszczególnych uczniów. Obrobioną ziemię obsadzili ziemniakami i fasolą, które uzyskano drogą ofiarności publicznej. Pracowano zwyczajnie od 7—9 rano, a maksymalna liczba uczniów pracujących jednego dnia wynosiła 50. Przeciętnie stale pracowało 25. uczniów dziennie. Robotami rolnemi kierował prof. Dr. B. Fuliński.

INSTYTUCYE SZKOLNE.

1. **Szkolna kasa oszczędności** uczniów, licząc się z rozmaitemi zbiórkami, urządzanemi w r. szk. 1916/17, wśród młodzieży szkolnej, na cele humanitarne, nie przyjmowała wkładek od uczniów; wypłacała tylko oszczędności uczniom, opuszczającym zakład, w ogólnej sumie 648 K 24 h. Z tej kwoty znaczną część przeznaczyli uczniowie na różne cele humanitarne, a to na:

1. Czerwony Krzyż (na ręce prof. Mordawskiego)	K	17·17
2. Wdowy i sieroty po legionistach polskich .	„	38·09
3. Ociemniałych legionistów polskich . .	„	1·60
4. Superarbitrowanych legionistów szkolnych .	„	8·78
5. Cele opieki legionowej	„	5·74
6. Ochronę dziecka	„	25·34
Razem	K	96·72

W celu udziału w subskrypcyi V. pożyczki wojennej wypłacono 4. uczniom kwotę . . . . . . K 87·36

Reszta wkładek wynosząca . . . . . „ 1258·37 umieszczona jest na książeczce Kasy Oszczędności Nr. 74719. Kasą kieruje prof. dr. Pilch.

2. **Pomoc dla ubogich uczniów,** dzięki ofiarności rodziców lepiej sytuowanych była w roku 1916|17 dość wydatna. Z drobnych kwot zebranych przy wpisach uzyskano 261 kor. 50 hal. Pozostałość kasowa w r. 1915|16 wynosiła 64 koron 50 hal., czyli ogółem rozporządzano kwotą 326 koron. Z tej kwoty zakupiono jeden cały mundurek, jedne spodnie i 2 pary bucików, oraz udzielono drobnych zapomóg gotówkowych najbardziej potrzebującym Z obfitej biblioteki podręczników szkolnych korzystało 70 uczniów publicznych i prywatyści, pełniący służbę wojskową, którzy składali egzamina w Zakładzie.

Funduszem zawiaduje Dyrektor gimnazyum i katecheta ks. kan. K. Dziurzyński.

Fundusz na budowę bursy dla uczniów IV. gimnazyum wzrósł siłą procentów i datków, na które w gotówce złożyły się:

Kierownictwo Oddziałów równorzędnych za rok 1915|16	K	100·—
JWP. Romaszkan	„	50·—
„ Kościuszko	„	20·—
„ Sosnowski	„	10·—
Pozostałość z zakupna sprawozdania .	„	—·30
Zrealizowane czeki od listów Zastawnych T.K.Z.	„	23 90
Razem	K	204·20

Nadto P. Stanisław Majewski, były członek grona nauczycielskiego IV. gimnazyum, przesłał skrypt na $5^1/_2{}^0/_0$ czterdziestoletnią piątą pożyczkę wojenną wartości 200 koron, Ser. 093 Nr. 060342.

Fundusze bursy są umieszczone w Galic. Kasie oszczędności, w 5-tej pożyczce wojennej, w listach zastawnych Tow. Kredytowego Ziemskiego i w jednym losie „Basilika". Zawiaduje nimi prof. W Kucharski.

Fundusz maturzystów z r. 1896 na wyjątkowe ulgi w opłatach szkolnych złożony na książeczkę wkładkową Gal. Banku krajowego Nr. 34.931, a wynoszący 217 kor. 52 halerzy zwiększył się o procent za lata 1913—1917.

Funduszem zawiaduje Dyrektor gimnazyum.

5. **Na kolonie wakacyjne T. N. S. W.** zebrano w czerwcu 1917 r. 40 kor. 73 hal.

Wynik egzaminów dojrzałości.

Przy egzaminach dojrzałości odbywanych w ciągu roku szkolnego 1916/17, do których ogółem zgłosiło się 42 kandydatów, w tem uczniów zwyczajnych 9, eksternistów 15, kandydatów matury z ulgami 18, uzyskali świadectwo dojrzałości:

A) W terminach nadzwyczajnych,

a) jako eksterniści:

Data egzaminu	Nazwisko i imię kandydata	Data urodzenia	Miejsce urodzenia
17/11	Gruber Emil, Julian	13/1 1894	Kołomya
5/12	Pinda Kazimierz, Władysław	4/3 1892	Dubiecko
5/12	Zgliński Henryk	21/1 1896	Jerzyce (ad Poznań)
27/2	Koch Edward	20/12 1893	Lwów
8/5	Aschenberg Włodzimierz, Bronisław	11/8 1893	Lwów

b) jako kandydaci matury przyspieszonej:

Data egzaminu	Nazwisko i imię kandydata	Data urodzenia	Miejsce urodzenia
7/10	Choryłko Józef, Franciszek	7/3 1897	Lwów
4/11	Łabega Antoni, Włodzimierz	4/6 1898	Lwów
4/11	Siciński Kazimierz, Anastazy	15/4 1897	Sambor
21/12	Huczkowski Anatol	19/10 1895	Czemierzyńce
31/1	Berber Herman	28/12 1896	Lwów
31/1	Martyniec Włodzimierz	15/7 1899	Lwów
9/2	Matula Ludwik, Stanisław	19/8 1898	Lwów
27/2	Pichler Maryan, Michał	29/7 1896	Lwów
7/3	Adamczyk Stanisław, Wojciech	16/3 1899	Lwów
7/3	Dzielski Stanisław, Jan	4/4 1899	Kraków
7/3	Jedliński Jacek, Stan., Eugeniusz	31/1 1899	Lwów
7/3	Łysakowski Roman, Hubert, Maryan	8/8 1898	Lwów
7/3	Roszko Tadeusz	16/1 1899	Lwów
24/3	Kozłowski Władysław, Ludwik	25/8 1898	Lwów
21/4	Franta Stanisław, Kazimierz	19/10 1896	Kasina wielka
26/4	Leszczyński Ludwik	16/2 1896	Manasterzec
12/5	Seliger Izak	6/8 1898	Lwów
5/6	Kolbe Mieczysław, Józef	18/8 1897	Żydaczów
25/6	Jezierski Włodzimierz	16/9 1895	Szczepłoty

B) **W terminach zwyczajnych,**

a) w terminie jesiennym:

Data egzaminu	Nazwisko i imię kandydata	Data urodzenia	Miejsce urodzenia
18/10	Stankiewicz Władysław (ekst.)	5/5 1890	Gręboszów

b) w terminie zimowym:

Data egzaminu	Nazwisko i imię kandydata	Data urodzenia	Miejsce urodzenia
31/1	Weiner Wilhelm recte Wolf	13/9 1898	Mielec

Data egzaminu	Nazwisko i imię kandydata	Data urodzenia	Miejsce urodzenia
5/6	Adler Józef	24/7 1898	Lwów
5/6	*Chorosz Jan, Michał	15/6 1899	Lwów
5/6	Cimura Jarosław, Grzegorz	1/4 1899	Winniki
5/6	*Exelbirt Leon	17/8 1899	Lwów
5/6	*Klein Karol	17/9 1899	Lwów
5/6	Łaban Henryk	18/1 1899	Lwów
5/6	*Moszczyński Wacław, Celestyn, Julian	26/5 1899	Lwów
5/6	Neustein Marceli	5/3 1898	Lwów
6/6	Czołowski Sas Stefan Aleksander (ekst.)	17/5 1897	Lwów
6/6	Kędzior Józef, kleryk OO. Bernardynów (ekst.)	1/3 1897	Nisko
6/6	Strzałka Władysław, kleryk OO. Bernardynów (ekst.)	16/10 1893	Nadwórna

* Gwiazdka oznacza egzamin z odznaczeniem.

STATYSTYKA UCZNIÓW.

(Cyfry drobne oznaczają prywatystów).

	W klasie											Razem
	I.	II.	III. a	III. b	IV. a	IV. b	V.	VI. a	VI. b	VII.	VIII.	
1. Uzupełnienie klasyfikacyi za rok szk. 1915/16:		a-b					a-b					
Pozwolenie na egzamin poprawczy otrzymało . .	—	—	1	—	—	—	7	2	2	1	2	15
Egzamin poprawczy złożyło	—	—	1	—	—	—	7	1	2	1	1	13
Egzaminu poprawczego nie złożyło	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
Pozwolenie na egzamin powtórny z kilku przedmiotów otrzymało	4	1	1	4	1	—	2	—	—	—	1	14
Egzamin powtórny z wynikiem pomyślnym złożyło	1	—	1	2	—	—	1	—	—	—	1	6
Egzaminu powtórnego nie złożyło	3	1	—	2	1	--	1	—	—	—	—	8
Ostateczny wynik klasyfikacyi za rok szkolny 1915/16												
Do klasy następnej było (wzgl. klasę najwyższą ukończyło)												
Chlubnie uzdolnionych (z wynikiem chlubnym) . .	4	3	4	2	1	5	4	—	2	2	4	31
Uzdolnionych (z wynikiem dobrym)	37	46^{1}	18^{2}	25^{1}	20	22	52^{1}	16	21	16^{1}	24^{1}	297^{7}
Na ogół uzdolnionych . .	—	5	4	3	2	3	—	—	—	—	—	17
Nieuzdolnionych (z wynikiem niedostatecznym) .	4	3	1	2	2	—	2	1	—	—	1	16
Nie klasyfikowano	0^{8}	—	0^{2}	—	0^{2}	—	0^{5}	—	1^{2}	0^{5}	0^{6}	1^{25}
Razem . . .	45^{8}	57^{1}	27^{4}	32^{1}	25^{2}	30	58^{6}	17	24^{2}	18^{6}	29^{7}	362^{32}
2. Liczba uczniów:												
Z końcem roku 1915/16 było	48	58	31	33	27	30	64	17	26	24	36	394
Z początkiem roku 1916/17 przyjęto	36	47	27	30	24	29	42	24	25	33	15	332
W ciągu roku szkolnego przybyło	3	1	2	—	—	1	—	1	—	5	1	14
Przyjęto razem . . .	39	48	29	30	24	30	42	25	25	38	16	346

	W klasie											Razem
	I.	II.	III. a	III. b	IV. a	IV. b	V.	VI. a	VI. b	VII.	VIII.	
Między tymi było:												
a) Przybyłych z obcych zakładów z klasy niższej	36	4	2	2	—	1	1	2	—	3	—	51
powtarzających klasę .	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
b) Ponownie przyjętych z klasy niższej	—	41	26	27	24	28	39	23	24	35	16	283
powtarzających klasę .	3	3	1	1	—	—	2	—	1	—	—	11
W ciągu roku wystąpiło .	3	2	8	1	3	3	2	—	1	6	9	39
Liczba uczniów na końcu roku 1916/17	36	46	21	29	21	27	39	25	24	32	7	307
Między tymi było:												
Publicznych	35	44	21	28	20	26	35	24	20	29	7	289
Prywatnych	1	2	—	1	1	1	4	1	4	3	—	18
3. Miejsce urodzenia.												
Ze Lwowa	26	30	15	19	12	20	30	17	13	19	7	208
Z powiatu lwowskiego . .	1	1	1	1	—	—	2	—	1	—	—	7
Z innych powiatów Galicyi	8	15	5	9	9	7	7	7	10	13	—	90
Z Bukowiny	1	—	—	—	—	—	—	—	—		—	1
Z Bośni	—	—	—	—	—	—	—	1	—		—	1
Razem . . .	36	46	21	29	21	27	39	25	24	32	7	307
4. Język ojczysty.												
Polaków	3	46	17	29	16	27	38	25	24	29	7	291
Rusinów		—	4	—	5	—	1	—	—	3	—	16
Razem . . .	36	46	21	29	21	27	39	25	24	32	7	307
5. Wyznanie religijne.												
Katolików rzym. kat. . . .	26	33	11	23	14	22	27	19	13	17	1	206
„ gr. kat.	6	5	4	—	5	—	6	3	—	4	2	31
Wyznania ewangel. . . .	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
„ mojżeszowego .	4	7	6	6	2	5	6	3	11	11	4	65
Razem . . .	36	46	21	29	21	27	39	25	24	32	7	307
6. Miejsce pobytu rodziców.												
Miejscowych	32	45	21	29	20	26	38	23	23	25	7	289
Z powiatu lwowskiego . .	2	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4
Z innych powiatów Galicyi	2	—	—	—	1	1	1	2	—	6	—	13
Z innych krajów Monarchii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Razem . . .	36	46	21	29	21	27	39	25	24	32	7	307

	W klasie											Razem
	I.	II.	III. a	III. b	IV. a	IV. b	V.	VI. a	VI. b	VII.	VIII.	
7. Stan lub zatrudnienie rodziców.												
Właściciele i dzierżawcy większych posiadłości	1	1	—	1	—	—	—	2	—	1	—	6
Właściciele realności miejskich	2	1	5	3	4	—	1	2	—	1	—	19
Włościanie i rolnicy	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Rzemieślnicy i przemysłowcy	4	3	2	2	5	1	3	4	2	6	—	32
Kupcy	2	5	2	2	1	1	6	1	3	4	2	29
Urzędnicy, słudzy rządowi i autonomiczni	17	23	8	13	6	15	19	12	10	17	5	145
Nauczyciele	1	1	—	—	—	—	1	1	1	—	—	5
Urzędnicy prywatni	2	4	—	2	—	1	3	—	1	—	—	13
Notaryusze, adwokaci, lekarze, inżynierowie	2	1	1	—	—	2	1	—	3	—	—	10
Oficyaliści i słudzy prywatni	—	3	1	1	1	—	1	—	—	1	—	8
Wdowcy	4	3	2	4	4	4	4	2	4	—	—	31
Sieroty po obojga rodzicach	—	1	—	1	—	3	—	1	—	1	—	7
Razem . . .	36	46	21	29	21	27	39	25	24	32	7	307
8. Wiek uczniów.												
Lat 11 miało uczniów	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
„ 12 „ „	13	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
„ 13 „ „	3	12	13	19	—	—	—	—	—	—	—	47
„ 14 „ „	—	5	5	8	11	16	—	—	—	—	—	45
„ 15 „ „	—	1	3	2	7	9	25	—	—	—	—	47
„ 16 „ „	—	1	—	—	2	2	7	16	10	—	—	38
„ 17 „ „	—	—	—	—	1	—	6	6	9	23	—	45
„ 18 „ „	—	—	—	—	—	—	1	3	4	6	7	21
„ 19 „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	3
„ 20 „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Razem . . .	36	46	21	29	21	27	39	25	24	32	7	307
9. Klasyfikacya z końcem roku szkolnego 1916/17.												
Do klasy następnej było (wzgl. klasę najwyższą ukończyło)												
Chlubnie uzdolnionych (z wynikiem chlubnym)	6	6	2	—	2	1	6	5	1	2	4	35
Uzdolnionych (z wynikiem dobrym)	21^{1}	23	12	26	13	22^{1}	22	17^{1}	14	23	3	196^{3}
Na ogół uzdolnionych	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Nieuzdolnionych (z wynikiem niedostatecznym)	5	9	6	1	5	2	3	—	2	2	—	35
Pozwolenie na egzamin poprawy otrzymało	—	1	1	—	—	1	4	2	3	1	—	13
Nie klasyfikowano	—	0^{2}	—	1^{1}	0^{1}	—	0^{4}	—	0^{4}	1^{3}	—	2^{15}
Razem . . .	35^{1}	44^{2}	21	28^{1}	20^{1}	26^{1}	35^{4}	24^{1}	20^{4}	29^{3}	7	289^{12}

Opłaty uczniów: Opłatę szkolną składało *a)* w I. półroczu uczniów 48., *b)* w II. półroczu 69. Opłata szkolna w obu półroczach wynosiła 4.680 koron. Od opłaty szkolnej było uwolnionych: *a)* w I. półr. 300 uczniów, *b)* w II. półroczu 238. Taksy wstępne wynosiły 202 kor., datki na zbiory naukowe 594 kor., taksy za duplikaty świadectw 70 kor.

Stypendya: Liczba stypendystów 6. Ogólna kwota stypendyów wynosiła kor. 1.470.

IMIENNY SPIS UCZNIÓW.

(Gwiazdka oznacza chlubnie uzdolnionych).

Klasa I.

Apisdorf Norbert (od 1/2 pryw.)
Bender Edward
Bick Ignacy
Bihałowicz Zygmunt
*Bolkot Henryk
Chmielnik Teofil
*Cygańczuk Maryan
Cymbała Aleksander
*Czyżewski Adam
Fang Roman
Gretschel Stanisław
Gritzmann Stefan
Hlibowicki Stefan
Jędrzejowicz Zdzisław (pryw. od 1/2)
Jurczenko Tadeusz
Kamieński Janisław
Karczmarski Jan
Kościuszko Stanisław (od 1/2)
Kozdrowicz Aleksander
Kuchta Aleksander (do 3/4)
Kutyński Stefan (do 31/1)
Lewiński Miron
Lukas Kazimierz
Lutman Czesław
Łukaszkiewicz Tadeusz
Machniewicz Zbigniew
Mulkiewicz Karol
*Olejnik Jerzy
*Petak Jan
Piątkiewicz Władysław
Przybylski Michał
*Sałdak Stanisław
Scharf Jonas
Scheer Marek
Schwarzenberg-Czerny Stanisław
Schwarzwald Seweryn
Sosnowski Janusz (od 1/2)
Töpfer Wacław
Zajączkowski Maryan.

Klasa II.

Amrugowicz Władysław
Auerbach Edward (od 1/2)
Berger Ignacy
Bobelak Kazimierz
Bobra Franciszek
Bohrer Joachim
Ciszecki Stefan
Czerniewicz Jan
Czerniewicz Mieczysław
Dangelmaier Fryderyk (pryw.)
Eisler Maksymilian
*Fang Witołd

*Gawlikowski Czesław
*Gogola Stanisław
Gorecki Zbigniew
Halpern Wilhelm
Jedziniak Aleksander
Kamieński Olgierd
Kania Aleksander
Kekusz Grzegorz
Kruszyński Adolf (do 1/4)
Landau Saul
Legutko Józef
Lewicki Władysław
*Łaskawski Włodzimierz
Majewski Józef
Morawski Janusz (do 30/10)
Niezgoda Józef
Pachołek Jan (pryw.)
Paściak Stanisław
Pichocki Jan
Płoszaj Eugeniusz
Rucki Józef
Rusiniak Karol
Sadłowski Wiktor
Schapira Ignacy
Schreyer Henryk
*Smetana Emil
Stachoń Mieczysław
Suchański Kazimierz
Suchański Michał
Świerczewski Karol
Urban Jerzy
Wiche Edgar
Wiche Erwin
Więckowski Franciszek
*Witkiewicz Jan
Wojnowski Paweł.

Klasa III A.

Baran Włodzimierz
*Bądzyński Wacław
Czaczkes Maksymilian
Czerny-Schwarzenberg Tadeusz
Dworski Jerzy
Fluss Zygmunt (do 24/4)
Gedzar Stefan
Herches Zygmunt (do 26/2)
Januszewski Władysław (do 2/5)
Juśków Tadeusz
König Alfred (do 13/2)
Kozicki Piotr
Król Maryan
Lehnert Stanisław
Łomnicki Zbigniew (do 16/9)
Łuczkiewicz Włodzimierz
Półtorak Eugeniusz (do 2/4)
Rudawski Włodzimierz
*Ruff Adam
Salver Marek
Schubert Stefan (do 16/9)
Szczepaniuk Stanisław (do 26/2)
Turteltaub Filip
Utyńczuk Włodzimierz
Wachtel Bronisław
Wohl Gustaw
Wojciechowski Tadeusz
Wojnarowicz Ludwik
Wysocki Mieczysław.

Klasa III B.

Acht Leon
Babczyszyn Hieronim
Barys Tadeusz
Fleischer Bronisław
Grabowski Józef
Halka Zbigniew (pryw. od 1/2)
Huet Stanisław
Jurczeńko Bolesław
Katlewicz Tadeusz
Kawecki Maryan
Koch Adam
Königil Karol
Kuchar Mieczysław (do 15/5)
Kurek Jan
Legutko Wiktor
Lochman Stanisław
Radziejewski Roman
Rappaport Salo

Rusiniak Maryan
Schier Eugeniusz
Schmieder Zygmunt
Siemiradzki Michał
Socha Mieczysław
Strzelecki Zdzisław
Teisseyre Tadeusz
Wassermann Emanuel
Wayda Zbigniew
Werschler Józef
Wokroy Leon
Wysocki Zenon (do 1/10).

Klasa IV A.

Antonów Michał
Bochonko Władysław
Czapran Kazimierz
Gąszciecki Józef
Kirchner Jerzy
Kollek Jan
Konieczny Adam
Kosar Konstanty
*Kozak Józef
Kretz Herman
Leszczyński Maryan (pryw.)
Lütmann Tadeusz
Mann Juliusz
Matula Jan
Matz Rudolf
Michalski Feliks
Pawłowski Tadeusz
Rogowski Stanisław (do 2/4)
Sikorski Augustyn
Soldat Zygmunt
*Stachoń Bolesław
Szolin Czesław
Ślepecki Władysław (do 15/12).

Klasa IV B.

Balicki Jan
Bądzyński Stefan
Bick Edward
Bojnarowski Tadeusz
Durski Stanisław
Fayrich Roman
Gorecki Adam
Grabowski Jan
Gritzmann Adolf
Herold Jakób
Hornung Zbigniew
Kessler Leopold
Kleczeński Tadeusz
Lauterbach Artur
Lewicki Kazimierz
Łysakowski Szczęsny (pryw.)
Pazdro Zdzisław
Piątkowski Roman
Piotrowski Tadeusz (do 10/2)
Roguz Jan (do 10/1)
Ruebenbauer Kazimierz
Schutty Eugeniusz (do 10/1)
*Socha Zbigniew
Strowski Karol
Świerczewski Edmund
Szajdek Ludwik
Teisseyre Zdzisław
Weintraub Ryszard
Zajączkowski Janusz
Zych Kazimierz.

Klasa V.

Ajdukiewicz Stefan
Barłog Dominik
Bartl Maryan
Blumenkranz Wilhelm
Diduszko Włodzimierz
Espenhan Otto
Fein Jan
Hipp Franciszek (do 23/4)
*Hlibowicki Aleksander
*Hornung Stanisław
Hupert Stanisław
Kapuściński Maryan

Katz Marek (do 10/3)
Koch Tadeusz
Kulikowicz Ferdynand
*Liebling Mieczysław
Łuczkiewicz Jan
Łuczkiewicz Zygmunt
Madura Kazimierz
Maler Norbert
*Maresch Stanisław
Michalski Antoni
Misiewicz Kazimierz
Najwer Marcin
Olejnik Roman
Patelski Romuald
Pawlik Stanisław
Podhorodecki Stefan
Rucki Eugeniusz (do 11/2)
*Rudnicki Aleksander
Sawków Tadeusz
Schornstein Maryan
Słowikowski Emil (do 1/2)
Sroka Józef
*Stachy Alfred
Strzelecki Kazimierz
Szczerbiński Adam (do 19/9)
Ukraiński Eustachy
Urbanowicz Zygmunt (do 10/4)
Weintraub Ernest
Wojnarowicz Józef
Wysocki Rudolf.

Klasa VI A.

Balik Salomon
Bohucki Władysław
Brzozowski Mieczysław
*Chorąży Adam
Cisowski Eugeniusz
Franczuk Maryan
Friedmann Filip
*Gayczak Kazimierz
Gorecki Tadeusz
Gruber Mieczysław
Hlibowicki Włodzimierz (pryw.)
Jaruzelski Zbigniew (od 15/4)
Kocowski Kazimierz
*Kruszelnicki Ludwik
Kruszyński Kazimierz
Lachowicz Józef
Lubaczewski Franciszek
Majchrowicz Stanisław
Mucha Józef
Schäffer Edmund
Sobel Ernest
Starzewski Stanisław
*Stojków Włodzimierz
Suchorowski Tadeusz
*Walczewski Józef.

Klasa VI B.

Auerbach Herman
Belohlàvek Gustaw
Bendel Artur (do 10/3)
Brzozowicz Bolesław
Eberl Karol
Feuerstein Leopold (prywat.)
Flecker Teofil
Fuchs Ludwik
Inasiński Zdzisław
Jaszcz Tadeusz (od 5/2 prywat.)
Kellner Juliusz
Kleinkopf Edward (do 10/3)
Kruszyński Stanisław (do 10/3)
Krynicki Stefan (prywat.)
Mehrer Zygmunt
Ostrowski Roman
Posament Bernard
Rafałowski Jerzy
Richter Adam
Sajkiewicz Maryan
Schwieger Leopold
Theodorowicz Mieczysław
*Weinsaft Juliusz
Więckowski Antoni
Witek Tadeusz.

Ananiewicz Wład. (wojs. — do 13/6) Monné Kazimierz (wojs. — do 15/1)
Keller Maryan (wojs. — do 14/2) Watzke Edward (wojs. - do 26/5)
Wierzbiański Emil (wojs. — do 15/6).

Klasa VII.

Baczyński Włodzimierz
Badian Arnold
Balicki Stanisław (do 20/11)
Beneszek Tadeusz
Blachowski Władysław
Blażek Kornel
Berenhaut Emil (do 20/1)
*Czyżewski Józef
Decowski Maryan
*Feuer Michał
Gleich Bernard
Goldstaub Ignacy (do 5/11)
Gritzmann Tadeusz
Hautz Jan (wojsk. — do 10/3)
Jekiel Roman
Kamieński Maryan
Kampel Stanisław
Kawałek Ludwik (pryw. wojs. — do 17/2)
Kormes Marek
Krzemiński Stanisław
Kuchta Jan
Kulczycki Kazim (pryw. wojsk. — do 24/3)
Lind Karol
Mecherzyński Władysław (wojs. — do 12/2)
Mischalek Fryder. (wojs. — do 10/3)
Olejnik Aleksander
Pańczak Jan
Patryn Stanisław (do 5/10)
Pilawski Roman (wojs. — do 12/2)
Prychidko Bazyli (pryw. wojs.)
Rayski Stefan (do 22/3)
Romaszkan Jan (pryw. od 16/11)
Scheininger Izydor
Schnapp Leisor (pryw. wojs.)
Sołtysik Józef
Stankiewicz Apolinary (do 31/1)
Turczyn Ludwik (wojs. — do 11/2)
Wachtel Ignacy
Weiss Henryk
Zajączkowski Zbyszko
Zieliński Stanisław.

Klasa VIII.

Adamczyk Stan. (wojs. — do 10/3)
Adler Józef
Berber Herman (kand. wojs.)
*Chorosz Jan
Chorylko Józef (kand. wojs.)
Cimura Jarosław
Dzielski Stanisław (wojs.— do 10/3)
*Exelbirt Leon
Huczkowski Antoni (pryw. wojs.)
Jedliński Jacek (wojsk. — do 10/3)
*Klein Karol
Kolbe Mieczysław (wojs. — do 12/2)
Leszczyński Ludwik (kand. wojs.)
Łaban Henryk
Łabega Antoni (kand. wojs.)
Łysakowski Roman (wojs.— do 10/3)
Matula Ludwik (wojs. do 12/2)
Martyniec Włodz. (kand. wojsk.)
*Moszczyński Wacław
Pichler Maryan (kand. wojs.)
Roszko Tadeusz (wojs. — do 10/3)
Siciński Kazimierz (pryw. — wojs.)

Zmiany w składzie grona nauczycielskiego czynnego w roku szkolnym 1916|17.

(Uzupełnienie do str. 26).

C. k. Rada Szkolna Krajowa: a) mianowała zastępcę nauczyciela Aleksandra Tarnawskiego prowizorycznym nauczycielem (29|9 1916 l. 13055/IV);

b) zatwierdziła rzeczywistego nauczyciela Dr. Stanisława Pilcha w zawodzie nauczycielskim (14/3 1917 l. 4392/IV);

c) poruczyła profesorowi Władysławowi Kucharskiemu czynności pomocnika kancelaryjnego (13/1 1917 l. 116/IV);

d) przyznała drugi dodatek pięcioletni profesorowi Dr. Kazimierzowi Kobzdajowi od 1/11 1916 (10/11 1916 l. 23443 IV) i Ludwikowi Eminowiczowi od 1|12 1916 (22/2 1917 l. 26068/IV ex 1916), pierwszy dodatek pięcioletni Dr. Stanisławowi Pilchowi od 1/3 1917 (12/3 1917 l. 4442/IV).

J. E. P. Minister W. i O. reskryptem z. d. 2. marca 1917 l. 6047. przyznał zast. naucz. Stanisławowi Wilkowi dodatek starszeństwa począwszy od 1/2 1916 (Rsk. 21/3 1917 l. 5889/IV).

C. k. Rada Szkolna Krajowa udzieliła:

a) zniżki godzin z powodu niepomyślnego stanu zdrowia w 1. półroczu profesorowi Władysławowi Bojarskiemu (13/10 1916 l. 21330/IV) i ks. katechecie Kazimierzowi Dziurzyńskiemu (14/10 1916 l. 22159/IV);

b) urlopu dla poratowania zdrowia w 1. półroczu zastępcy nauczyciela Zygmuntowi Żurawskiemu (2/12 1916 l. 24959 IV), w 2. półroczu profesorowi Władysławowi Bojarskiemu (14/3 1917 l. 5122 IV), na przeciąg 1 i 2 półrocza zastępcom nauczycieli Dr. Stanisławowi Kaczorowskiemu (23/10

1916 l. 22507/IV i 20/3 1917 l. 5823/IV), Mieczysławowi Krukiewiczowi (13/10 1916 l. 21599/IV i 1/2 1917 l. 1810/IV) i prowizorycznemu nauczycielowi Aleksandrowi Tarnawskiemu (4/9 1916 l. 17929/IV i 14/3 1917 l. 4767/IV);

c) całorocznego urlopu dla pełnienia obowiązków w prywatnem gimnazyum w Zakopanem zastępcy nauczyciela Mieczysławowi Seidlowi (2/10 1916 l. 20691/IV).

C. k. Rada Szkolna krajowa reskryptem z dnia 21. maja 1917. l. 6999/IV. przeniosła zast. naucz. Zygmunta Żurawskiego w tym samym charakterze do c. k. gimnazyum w Żółkwi.

C. k. Rada Szkolna krajowa reskryptem z dnia 15. kwietnia 1917. l. 7159/IV. zezwoliła na zatrudnienie w tutejszym Zakładzie zastępcy nauczyciela c. k. gimnazyum Franciszka Józefa we Lwowie, Maryana Goliasa, a nadto z nastaniem nagłej potrzeby zastępcy nauczyciela w filii c. k. gimnazyum VII Gwidona Hassa i zastępcy nauczyciela c. k. gimnazyum II. Dr. Eugeniusza Wójcika.

Do wiadomości rodziców i opiekunów.

Warunki przyjęcia uczniów do Zakładu. 1. Uczeń, zamierzający zapisać się do klasy I., winien wykazać, że przed upływem roku słonecznego, w którym wstępuje do Zakładu, kończy 10 lat życia. Uczniowie, pragnący zapisać się do klasy wyższej na podstawie egzaminu wstępnego, winni wykazać taki wiek życia, jakiby mieli uczęszczając do szkoły średniej od klasy I., bez przerwy.

2. Wpisu dokonywać mogą tylko rodzice lub opiekunowie uczniów. Przy wpisie należy przedłożyć metrykę chrztu albo urodzenia, ostatnie świadectwo szkolne (ewentualnie roczne z klauzulą odejścia) i dokładnie wypełniony rodowód z własnoręcznym podpisem ojca (matki), opiekuna lub nadzorcy domowego. Przy zapisywaniu uczniów, którzy bądź to wcale nie uczęszczali jeszcze do szkoły średniej, bądź to przybywają z innego zakładu, należy nadto przedłożyć świadectwo szczepienia ospy.

3. Każdy uczeń opłaca przy wpisie 3 korony tytułem datku na zbiory naukowe i na fundusz zabawowy; uczniowie nowo wstępujący do Zakładu, uiszczają nadto taksę wpisową w kwocie 4 k. 20 gr.

4. Wszyscy uczniowie, zapisujący się po raz pierwszy do klasy I., muszą poddać się egzaminowi wstępnemu.

Zakres wymagań przy egzaminie wstępnym do klasy I.

a) Z religii: Wiadomości w zakresie wymagań 4-klasowych szkół ludowych.

b) Z języka polskiego: Czytanie płynne i wyraziste, objaśnianie odczytanych ustępów pod względem treści i związku myśli, opowiadanie treści większymi ustępami, znajomość części mowy, odmiana imion i czasowników, znajomość zdania pojedynczego i rozszerzonego i rozbiór jego części składowych pod względem składni zgody i rządu. Poprawne napisanie dyktatu z zakresu pojęć, znanych uczniom i pisemny rozbiór gramatyczny jednego zdania pojedynczego z kilkoma zwykłemi określeniami.

c) Z języka niemieckiego: Czytanie płynne i zrozumiałe, znajomość odmiany rodzajników, rzeczowników, przymiotników i zaimków (osobistych, dzierżawczych, wskazujących i względnych), odmiana słów posiłkowych, czasowników słabych i najzwyklejszych mocnych, zasób wyrazów z zakresu pojęć uczniom znanych. Poprawne napisanie łatwego dyktatu, którego treść przed podyktowaniem poda się uczniom w języku polskim.

d) Z rachunków: Pisanie liczb do miliona włącznie, biegłość w czterech działaniach liczbami całkowitemi, pewność w tabliczce mnożenia, znajomość ważniejszych miar metrycznych.

Opłata szkolna. Opłata szkolna, którą należy uiścić w pierwszych sześciu tygodniach każdego półrocza, wynosi 40 koron za każde półrocze.

Uwolnienie od opłaty mogą uzyskać uczniowie, którzy w półroczu poprzedniem uzyskali przy klasyfikacyi z zachowania się cenzurę conajmniej dobrą, a we wszystkich przedmiotach nauki cenzury przynajmniej dostateczne, i przedłożą dokładne świadectwo ubóstwa.

Uczniowie klasy I. (z wyjątkiem repetentów), mogą uzyskać odroczenie opłaty szkolnej za I. półrocze, o ile przy końcu października konferencya grona nauczycielskiego przyzna im z zachowania się i z postępu cenzury dobre.

Dla uczniów pełniących służbę wojskową, istnieją osobne przepisy.

Stancye uczniów. O ile uczeń nie mieszka u rodziców, zależy od uznania Dyrekcyi ocena osobistych kwalifikacyi osób, przyjmujących odpowiedzialny nadzór nad uczniami.

Odpowiedzialny nadzorca czuwa nad tem, aby uczniowie nie opuszczali nauki szkolnej; w razie gdyby uczeń musiał pozostać w domu, uwiadamia jak najrychlej gospodarza klasy lub Dyrektora o przyczynie opuszczenia szkoły, a następnie wystawia uczniowi rzetelne poświadczenie, którem uczeń winien usprawiedliwić swoją nieobecność.

O każdym przypadku choroby zakaźnej (odra, ospa, płonica, dur osutkowy, krztusiec) u któregokolwiek z uczniów, z rodziny lub domowników obowiązany jest nadzorca odpowiedzialny donieść bezzwłocznie władzy sanitarnej bez względu na to, czy takie doniesienie zrobił już prywatny lekarz.

Dyrektorowi Zakładu i członkom grona nauczycielskiego służy prawo zwiedzania w każdym czasie mieszkań uczniów. Odpowiedzialny nadzorca winien im dać wszelkie wyjaśnienia, których zażądają.

Wpisy uczniów do Zakładu na rok szkolny 1917/1918 będą się odbywały dnia 30-go i 31-go sierpnia przed południem w kancelaryi Zakładu.

Termin egzaminów wstępnych, poprawczych i uzupełniających, oraz dzień rozpoczęcia roku szkolnego ogłosi Dyrekcya przy wpisach.

Podręczniki szkolne na rok 1917|18 zostają bez zmiany. Wyjątki podane zostaną do wiadomości uczniów na początku roku.

Ważniejsze omyłki druku.

Str.	6	wiersz	6	wyrzucić „i“				
„	6	„	9	ma być		c. i k.	zamiast	c. k.
„	8	„	4	„	„	gimnastycznej	„	gtmnastycznej
„	8	„	32	„	„	nadporucznik	„	porucznik
„	9	„	32	„	„	Majewski	„	Majerski
„	13	„	33	„	„	nadporucznikiem	„	naporucznikiem
„	13	„	34	„	„	bronz. „signum laudis“		
„	20	„	33	„	„	Creator	„	Crector
„	23	„	34	„	„	Tłumaczu	„	Buczaczu
„	25	„	5	„	„	gospodarz kl. IV a	„	VI a
„	34	„	37	„	„	diesjährigen	„	diesjäbrigen
„	35	„	24	„	„	głównym	„	głównem
„	40	„	3	„	„	43	„	42
„	40	„	5	„	„	19	„	18
„	47	„	2	„	„	Wasserman	„	Wassermann
„	47	„	3	„	„	Wajda	„	Wayda
„	47	„	5	„	„	Wokroj	„	Wokroy
„	48	„	1	„	„	Katz Marek (pryw. wojs. — do 19/6)		
„	48	„	27	„	„	Hlibowicki Włodzimierz (pryw. wojs. — do 10/4		
„	48	„	36	„	„	Feuerstein Leopold (pryw. wojs. — do 10/4)		
„	48	„	43	„	„	Witek Tadeusz (do 26/3)		